

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 57. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., PÉNTEK, 1909. JULIUS 16-án.

VI. Year. No. 57.

MEGHIBBANT ÉSZJÁRÁS.

A „MAGYAR NAPILAP” ÉS A VERHOVAY-FÖTISZTIVISELŐK.

A clevelandi költő-szerkesztőnek nyilván a fejébe szállt a diadalmi mámor és kiféjeztette az észjárását. És a bolondok rendes módja szerint másokat néz bolondoknak, másokat akar „ártalmatlan-né” tenni a bolondok házába való elhelyezéssel. Én nem küldöm a bolondok házába a költő-szerkesztőt, bár az ő „vértanúságának töviskoszorúja” mellé odaillenek most a kénszerzubbony. Nagy részvételt viseltem irányában és hiszem, hogy kijózanodik magamagából. Kíváncsi vagyok, hogy kijózanodik magamagából. Kíváncsi vagyok, hogy kijózanodik magamagából. Kíváncsi vagyok, hogy kijózanodik magamagából.

Reméljük tehát a legjobbakat. De a megnyugtató remény nem változtat az elszórt tényen, hogy a költő-szerkesztő észjárása ebben a pillanatban tényleg kifejeződött. Lapja második oldalán már elfelejtette, hogy mit írt az első oldalon.

A Magyar Napilap július 12-iki 162-ik számának második oldalán szó szerint ezeket írja: „Ha azt hihetnők, hogy a „Bevándorló” szerkesztője ostoba, tudatlan ember, mosolyognánk ekkora bárgyuságon. De kétség nélkül a t. ez. szerkesztő tudatos mestere annak, amit leírt. Ennélfogva bizonyos, hogy kiszámított rosszakarattal ferdit, sért, gyanusít, hogy az olvasót megtevesztse.”

A lap második oldalán tehát gazember vagyok, aki előre megfontolt szándékkal akarom megtevesztetni ferditésekkel, sértésekkel, gyanusításokkal az olvasót.

Nézük már most, mit mond ugyanaz a költő-szerkesztő ugyanazon lap ugyanazon számának első oldalán. Szó szerint ezeket mondja: „De ugyanekkor habozás nélkül meghajol (Rudnyánszky, a költő-szerkesztő) a Bevándorló szerkesztőjének becsületes és bátor színvallása előtt, midőn látjuk, hogy az embert legyőzi a szerkesztőben a közérdek harcosza és a megbántott Singer Mihály nyílt sisakkal az igazság védelmére kel.”

Az első oldalán a közérdek bátor harcosza vagyok, aki becsületesen, bátran és nyílt sisakkal küzd az igazságért, míg a második oldalán komisz fráterrel vedlettem, aki tudatosan ferdit, sért, gyanusít, megteveszt az olvasót.

Ugyan, Rudnyánszky Ur, ne izéljen, mert most már igazán nem tudom sem én, sem a szomszédos olvasó, hogy tulajdonképpen mikor is mond igazat az ítéleteket minden oldalán megváltoztatott költő-ki-ri-ly.

Hanem hát ez a cikkem korántsem azért íródik meg, hogy megállapítsam, miképp vélekedik Rudnyánszky Gyula ur Singer Mihály felől. Ez alig érdekel engem és valószínűleg még kevésbé érdekli az olvasóközönséget. Ez a cikkem azért íródik, mert elejét kell vennem annak, hogy Rudnyánszky Gyula ur a Verhovay-Egylet dolgaiban megtevesztesse a magyarságot. Mert a Verhovay-Egylet körül forog a vita és ebben a vitában a „Magyar Napilap” szerkesztője, költő lévén az ur, nem törődik a tényekkel és igenis tudatosan ferdit, szándékosan igyekszik megtevesztetni a magyarságot.

„A Bevándorló” éveken át a legnagyobb önzetlenséggel támogatta a Verhovay-Egyletet. Halomszámra írtam meg a cikkeket a Verhovay-Egylet érdekében, amelyet a legjobban szervezett amerikai magyar testületnek tartottam és tartok most is. Ha azonban soha egy árva szót sem szenteltem volna a Verhovay-Egyletnek, akkor sem foszthat meg engem senki

attól az újságírói jogomtól és azon újságírói kötelességem teljesítésétől, hogy rámutassak hibákra, amelyek szerintem az egyletnek és az egylet tagjainak anyagi és erkölcsi érdekeit károsítják.

Ez a jogom. Ez a kötelességem. E jogom gyakorlása, e kötelességem teljesítése körül tévedhetek én is, ostromozhatok olyan hibákat, amelyek csak az én nézetem szerint károsak. Ilyenkor azonban az igazán tisztességes és a közérdekért küzdő újságíró nem fog engem szándékosan ferdítéssel, a közönség szándékos megtevesztésével vádolni, hanem meg fog győzni arról, hogy azok a hibák, melyeket kimutattam, nem léteznek, s ha léteztek, jóvá lettek téve.

Én azt állítottam, hogy Bolla Gábor főpénztáros a Verhovay-Egylet vagyonát a saját nevére helyezte el a bankban, hogy az a pénz nem az egyletnek, hanem Bolla Gábornak kamatozott s hogy, miután a pénz Bolla Gábor nevére volt vagy talán még most is van, az egyletnek nincsen pénze az esetre, ha Bolla urat baleset érné, vagy legjobb esetben csak per utján érvényesíthetné az egylet a pénzéhez való jogát.

Van-e ebben rosszindulat? S nem-e az a kérdés érdekl-e legjobban a Verhovay-Egylet tagjait, vajjon ebbeli állításom igaz-e, vagy nem?

Én azt állítottam a Johnstowni angol lapok nyomán, hogy Kövér Sándort, az egylet főelnökét zsarolás és pénzkicsikarás című vád alá helyezték. Kimondtam, hogy Kövér ur remélhetőleg tisztázni fogja magát a vád alól, de addig, míg e piszkos vád a nevéhez tapad, lépjen vissza egy nagy és hatalmas erkölcsi testület éléről.

Csak maga a rosszindulat foghatja rá, hogy ezt rosszindulatból mondtam. De a kérdés nem az, hogy mi szándék vezérelt engem ennek elmondására, hanem az: igazat mondtam-e?

Azt állítottam, hogy az új főtisztikar gyűlésén oly ember viszi a hangot, aki nemcsak engem lopott meg, de Fecső Imre állítása szerint a „Magyar Napilap”-ot is és megirtam, hogy az egylet érdeke megköveteli, hogy az ily emberekre ne bízassék hangadó szerep.

Rudnyánszky ur, aki a költői szabadság védelme alatt küzd az igazságért, ez állításaim egyikéről sem bizonyította be, hogy valótlan. Hanem írja a lapjának már idézett számában szórul-szóra a következőket:

„Aki tehát azt képzei, hogy a főtisztikar érdekei mások lehetnek, mint az egylet érdekei s az egylet tagjait alatomosan a főtisztikar ellen ingerli és a főtisztikart vádolja, meghurcolja, az valóságilag a Verhovay-Egyletet akarja megrontani, tönkretenni.”

Ugy-e, mondtam, hogy a költő-ki-ri-ly észjárása kifejeződött! Józán észszel alig állíthatja valaki, hogy a tisztviselőnek nem lehet más érdeke, csak az egylet érdeke. Ne legyen más érdeke, de lehetni „sajnos, nagyon is lehet. Rudnyánszky ur, aki mindig az ártatlanság paradisiomi világában élt, persze el sem bírja képzei, hogy léteznek olyan emberek is, a kik visszaélnék a beléjük helyeztek bizalommal. Hát bizony léteztek, Rudnyánszky ur, léteznek és létezni fognak mindaddig, amíg az ember, aki Isten kép-mására teremtettet, lelkileg is nem fog hasonlítani az Istenéhez.

Rudnyánszky ur azt mondja, hogy az, aki a főtisztikart vádolja, meghurcolja, az valóságilag a Verhovay-Egyletet akarja megrontani, tönkretenni.

Engedje meg, költő uram, hogy ez állításának kézzelfogható ostoba voltát egy-két példával kimutassam.

Ugy mint testületek életében a főtisztviselők karáról, úgy nemzetek életében a kormányokról feltételezik, hogy a nemzetnek érdekeit képviselik. Azért van kezükben a kormányrud. Már most kérdem: képviselte-e a darabont-kormány a magyar nemzet érdekét? És, Rudnyánszky uram, a magyar nemzet meg-rontani, tönkretenni akarták-e azok az újságírók, akik minden tehetségükkel a darabont-kormány ellen irtak? Avagy Rudnyánszky ur, a magyar nemzet meg-rontani akarja ön, amikor Ferencz József ellen ír? Pedig a magyarok meg-koronázott királyáról joggal feltételezhe-tő, hogy az ő érdeke csak a magyar nemzet érdeke lehet?

Avagy az amerikai népet meg-rontani, tönkretenni akarta-e Rudnyánszky ur akkor, amikor lapjában New Yorkban hét-ről-hétre támadta azt a Roosevelt Tiva-dart, akit az Egyesült Államok népének tulajdon többisége ültetett az elnöki székbe?

Nem az akarja a Verhovay-Egylet tönkretenni, aki rámutat a hibákra és mulasztásokra, hanem az, aki a hibákat palástolja és ezzel azoknak gyógyítását lehetetlenné teszi.

„A Bevándorló” nem áll egyetlen tes-tületnek kizárólagos szolgálatában, a „Bevándorló”-nak tehát nem állhat józan észszel az érdekében, hogy a Verhovay-Egyletnek ártson. A Rudnyánszky Gyula ur által szerkesztett lap a Verhovay-Egylet főtisztikara által aláírt két évre szóló szerződésnek van a birtokában, tehát állhat az érdekében a főtisztikar hi-báit eltakarni, noha magyar lapról nem akarjuk feltételezni, hogy erre vállalkoz-ik. De a látszat a Rudnyánszky Gyula lapja ellen szól.

Ha a „Magyar Napilap” a saját fele-lősségére ki fogja jelenteni, hogy:

1. A Verhovay-Egylet pénze soha sem volt és most sincsen Bolla Gábor nevében a bankban, s hogy Bolla Gábor az egylet vagyona után járó kamatokat befizette az egylet pénztárába, — ha ki fogja je-lenteni, hogy

2. Kövér Sándor főelnök ellen nem emeltek zsarolás és pénzkicsikarás című vádat s hogy Kövér Sándort kezesség alatt nem helyezték vád alá s hogy ügyét nem tették át a büntető bírósághoz, — ha végül kijelenti, hogy

3. Fecső Imre nem állította, hogy dr. Pólya László ur öt ugyanolyan módon meg-károstitotta, ahogy engem megkárosított és kijelenti, hogy ez a Pólya László ur nem visz szerepet a főtisztikari gyűlésen,

akkor én nyilvánosan meg fogom kö-vetni a Verhovay-Egylet főtisztikarát, akkor be fogom ismerni, hogy hibáztam.

Addig azonban, amíg Rudnyánszky Gyula ur ezt nem teszi, amíg a Verhovay-Egylet tagjainak érdekében folytatott önzetlen munkálkodásomért engem tá-mad és a főtisztikar mulasztásait és hi-báit a hivatalos lap köpönyegével beta-karni akarja, hogy az egylet tagjai azo-ka-t a hibákat és mulasztásokat ne lássák, addig Rudnyánszky ur ne üljön a magas-lóra és ne akarjon erkölcsbíraskodni más-sok felett.

Mert az erkölcsbíró tőgájában külön-ben is rosszul, botránosan rosszul fest Rudnyánszky Gyula ur, akit gorbombaság dolgában öles hasábkobban tullieztálni nem fogok. Hadd maradjon ez a „költői” lelkeknek privilégiuma. Én csak szerény újságíró vagyok. Mint ilyen azt vallom azonban, hogy az igazságot nem szokták vasvílvállal megvédelmezni.

Singer Mihály.

ÁL-PRÓFÉTÁK, ÁL-ERKÖLCSÖK.

NÉHÁNY SZÓ A „FÖTISZTIKAR VÉDELME”-HEZ.

Az amerikai magyarság társadalmi, vagy ha úgy tetszik, társasági életének nyilvános öreüli a lapokat kell tekinten-nünk. Ezeknek hivatása önzetlenül, az anyagiakra való tekintet nélkül munkál-ni a társasági élet erkölcsének tisztasá-gát, feddhetetlenségét. Amelyik lap ez iránt közönyösen viselkedik vagy ellenke-zőleg, a határt átlépve, oly régiókban ke-ri-ng, honnan az ál-erkölcsök mélyét igyekszik belopni a társadalom testébe: az méltó arra, hogy megfogalmazzák el-lene a halálos ítéletet.

Szánt-szándékkal mondtam fentebb, hogy „munkálni”, mert sajnos, még igen sok előbb a munkálni való, hogy legyen mi felett örködni később. S ha ez a mun-kálás, — mely már fél-örködést jelent egyszerűen — a hamis erkölcs arany-füstös zománccal vonatként be az ál-próféták által: úgy „a társasági élet” a „megsemmisülés” fogalmává alakul át és a sorainkból emelkedő hantok felett idő előtt áll a fejfa: requiescat in pace fel-írással.

Az előítéletek, elosztása végett kije-lentem, hogy nincs szükségem a „sze-rkesztő” szemüvegére. Az eleven erő, mely elmékedésre kész: erkölcsi felfogásom, igazságérzetem s az ezekből folyó törek-vés a tárgyilagosságra.

Az amerikai magyarság társasági éle-tének egyik külső hatalmas megnyilvánu-lása a Verhovay B. S. E. A pittsburgi nagygyűlés volt hivatva eldönteni, hogy az u. n. főtisztikar az elmúlt évek folya-mán minő mértékben munkált közre ezen egylet erkölcsi életének tisztasága érde-kében. Miután a kötelességteljesítés az erkölcsi problémák sokasága közül nem szakítható ki: joggal beszélhetünk ezen egyletnek erkölcsi életéről.

..Az eredmény meglepő, váratlan volt. A felszínre hozott igazságok éli-ek vesztve rajzolódtak be a delegátusok nagy többségének lelkebe s megalkudva az ál-erkölcsök évekre lekötött használ-hatóságával: anyagot szolgáltatottak a V. B. S. E. oszlopainak korhadásához. Ez magában véve még nem volna meglepő, mert hiszen ott, hol megvan az eshetőség, hogy a tanácskozások az egyén, s nem a köz érdekeinek szolgálatába terelődjenek: egészen természetes. Azonban a tá-rsasági élet ilyen megnyilvánulásainál, jelenségeinél a sajtónak kell részen állani, hogy az egyetemes emberi élet iránt ér-kölcsi igazságok érvényesülhessenek és mód, alkalom adassék azok győzelméhez.

Meglepő azért és valóban páratlan az az eljárás, midőn ezzel ellenkezőleg a tá-rsasági életnek egy káros jelensége, a fel-ozlás esiráját magában rejtő állapota vé-delmelmeztetik. Már pedig ezt teszi a „Ma-gyar Napilap”, midőn 162. számának „Az amerikai magyarok hivatalos lapja” ez. közleményében a V. B. S. E. főtisztikara ellen való ingerléssel vádolja a „Bevándorló”-t. Hogy az „amerikai becsületes öszmagyarságot” félrevezesse — való-sággal „fogás”-sal kell énie a „Magyar Napilap”-nak. Mit is tesz ő, a „Bevándorló” ezen öntudatos, joggal alkalmaz-tott „Mi, habár nem vagyunk a (Verho-vay) főtisztikar védelmére kirendelt stb. hivatalos lap” kijelentésével szemben? Ama főtétel felállításával, hogy „a főtisz-tikar az egylettől külön nem választtha-tó”: az ál-erkölcsök zománccal, mely a főtisztikar egyes tagjainak megválasz-

tásban lett oly nyilvánvalóvá, igyekszik mintegy bevonnai az egész V. B. S. E. egyetemét. Vagyis a „Napilap” erkölcsi felfogása szerint teljesen jogosulatlan ama megkülönböztetés, szétválasztás, mely a „főtisztikar védelme” szavak fo-galmában összpontosul. Pedig ő maga is tudja nagyon jól, — ha nem huny szemet a főgyűlés tárgyalási anyagának egyes körülményei előtt — hogy a jelenlegi fő-tisztikar számos tagjai az alapszabály lé-nyeges pontjainak figyelmen kívül ha-gyásával, a főgyűlés által rájuk ruhá-zott bizonyos jogok és kötelességek sem-mibevevésével: teljesen kívül helyezték magukat a V. B. S. E. körén. Most, mi-dőn a V. B. S. E.-re az erkölcsi launhaság szűgyenbélyege maga a konvenczió által üttetett rá: csak egészen természetes, hogy a hivatalos lap atyafia: a „Napi-lap” kendőzze a szépséghibákat és szen-telt vízzel locsolgassa a hegedni nem aka-ró erkölcsi sebeket.

Midőn e jelenségekre a „Bevándorló” rámutat, nem hogy fonákul teljesítené kötelességét az amerikai becsületes ösz-magyarság érdekeivel szemben, sőt ellen-kezőleg, a nyilvánosság előtt él a legszen-tebb, senki ember fia által nem korlátoz-ható ama jogával, mely a kimondott szó erejében, az igazság hatalmában van.

En hiszem, hogy a V. B. S. E. minden elfogulatlanul ítélő tagja belátja azt, hogy egy ily fontos, becsületes hivatalbeli erkölcsöt igénylő, anyagi ezélok szolgálá-tába állított egylet nem tűrhet meg élen oly tisztviselőket, kiknek a multban ta-nusított, felületes, könnyelmű, az egyleti élet veszélyeztető munkájában semmi garancia nincs arra nézve, hogy a jelen-ben kötelességeiknek jobban megfelelh-senek. Vagy legalább is gondoskodjanak arról, hogy ily tisztviselők beállításával a jövőre nézve precezenst ne csináljanak.

Mindaddig, míg az egylet vezetéseben a hamisítatlan erkölcs nem jut diadalra, míg a főtisztikar egyéni hivatali jelleme kívánni valót hagy fenn: egy tag sem érezheti magát, hozzátartozóit biztonság-ban a jövő esélyeivel szemben.

Az ál-próféták által gnyjított kétes ér-tékű világosságunk való hódolás, az er-kölcsök nagyfoku eldurvulása kell ahhoz, hogy az amerikai magyarság jelentékeny része a saját érdekeinek megvédelmezése végett ne kívánja azt, mit jőzán esze, he-lyes erkölcsi érzéke diktál, s ne tiltakoz-zék az ellen, ami messzekiható időkre is a gyalázat léplevel takarja be.

Porkoláb Emil.

Vasst kivégzik.

Grósz Ferencz perth amboy-i római kath. plébános arról értesít bennünket, hogy a new brunswicki börtönigazgató állítása szerint Vass Györgyöt július 27-én esti 9 órakor fogják kivégezni.

Vass György, mint ezt annak idején kimerítően megírtuk, Franklin Furnace-i lakóhelyéről átment Perth Amboyba, a hol felesége dolgozott. Az áldott álla-potban levő asszonyt kiesalta a temető mellé, ott lelőtte s aztán jelentkezett a rendőrségnél.

A gyilkost átvitték New Brunswickra, ahol a megejtett tárgyalás után halálra ítélték. Dr. Kaeziányi Géza és Ham-borszky N. B. Pál, akik úgy találták, hogy Vass a tárgyalás során nem része-sült az őt megillető minden jogvédelem-ben, újabb tárgyalás iránt nyújtottak be kérvényt New Jersey állam kormányzó-jához. A kormányzó az ügy áttanulmá-nyozása után most elvetette a kérvényt.

* Ezt a cikket Johnstownból vettük. Az álpróféták tévtanai ellen mindig kü-zdeni fogunk. A szerk.

NÉMETH JÁNOS

V. CSASZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGREGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÖLÖDŐ ÉS HAJÓJEGY-ELARUSÍTÓ BANKÁR AMERIKÁBAN, A HONFITÁRSÁK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LEKTIKMERETESN JAR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARJEGYZÉKEKÉRT, BORITÉKOKÉRT, ÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSÉRT IRJON E CZIMEN:

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York, N. Y.

ET minden
vatal:
York.
ár
A.
ORK City
N.
tését el-
Ingatia-
DDAJA.
ak oda
an.
OLET ...
SOCIETY.
hónaphan
Pa.
Király E.
őntárnok
Bertalan,
im. Duff,
ó István,
r János,
ános, Ma-
nos Kolle-
n Kránitz
n Kuruc
a Gábor,
raugarten
ó János,
en Simon
Kálmán,
Coleyban
eechburg-
en és vi-
Pricedaa-
uff Shire
er és vi-
Wickha-
seningen
ulay Zol-
Expediten
ányi La-
delaiden
y János,
en Bedő
ef, Lock
T
eladását
DND
aban be-
esti kir-
le. 119
lete és
terképe.
elküld-
OS.,
YORK.
K
LMAK.
ánatra
repülő-
tőkök,
be. Mi
falmat
gyujabb
nyujta-
zzal, a
Azok,
felta-
yozása
ti élet-
ell sze-
nni.
én meg
? ?
esuszás
than.
ontha-
z aláb-
meg:
10.000.
000.
0000.
00.
10.000
20.000.
egjobb.
nyvün-
ez.
Küld-
mintát.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

ADAKOZZUNK MADÁCH IMRE SIR-EMLEKÉRE. Olvasóink tudják, hogy a „gyűjtés” nem a mi kenyerünk. Mi nem szeretjük ezt az amerikai magyarságot zaklatni, amely verejtékes centjeiből amugy is bőségesen adakozik templomokra, iskolákra és egyéb kulturális és jótékony célokra. Ha ez alkalommal mégis eltérünk elvünkől, tesszük azért, mert felháborított bennünket Nagyvárad városi tanácsának szűkkeblűsége, az az eléggé nem kártható pókhendiség, amelylyel Madách Imre emlékét bántalmazta.

A magyar irodalom egyik legragyogóbb csillaga, Madách Imre, az „Ember tragédiája” örökéletű írója földi maradványai szegényes sírreléket emelni. És Nagyvárad derék városi tanácsosai összeveszték azon, hogy harmincz koronára becsülték az ő kegyeletüket Madách Imre iránt. Nekik Madách Imre nem ér harmincz koronát. Nem is szavazták meg. Csak husz koronát adnak. Ez a hitvány kalmároskodás egy magasroptú szellemóriás emléke körül annyira felháborított bennünket, hogy Amerika magyarságára akarjuk bizoni a sirko nemzet igazi napszamosai iránt, az adakozásra. Adjon mindenki, amennyit tud. A tíz cent épp úgy kifejezője a kegyeletnek, mint a dollár. Eddig adakoztak:

Bevándorló szerkesztősége	6 dollár
Barna Gusztáv	2 „
Krieger Julia	1 „
Fekly Károly	2 „
Schnitzer Márk	2 „
Loew N. Vilmos	2 „
Somlyó Arnold	5 „
Borsodi Vilmos	1 „
Föt. Dzubay Sándor plébános	4 „
Perényi Béla	3 „
Weinberger Sándor, Jehnstown	1 „
Halmos Böske	0.50 „
Ligeti Imre	1 „
Roth Gyula	0.50 „
E. E.	0.50 „
Makray Aladár (egy kötet „Ember tragédiája” és 50 cent)	2 „
Föt. Fényes Lajos	2.50 „

Mint fennebb kimutattuk, **Borsodi Vilmos** ur egy dollárt adományozott a Madách sírrelékre, megküldte azonban ugyanerre a célra diszkótésben az „Ember tragédiája” tíz kötetét angolban. Egy-egy kötet ára egy dollár 50 cent, s aki egy ilyen kötetet megrendel, az nem-

csak a gyönyörű munkát kapja meg, de egyúttal egy dollár 50 centtel gyarapította a Madách sírrelékre való gyűjtésünket. A pénz vétele után a megrendelőnek azonnal megküldjük portmentesen a gyönyörű kiállítású remekműt.

A SEGÉLYEGYLET NEGYEDÉVI KÖZGYŰLÉSE. Jövő kedden fogja a new yorki magyar segélyegylet a Boulevard-kávéházban megtartani rendező negyedévi közgyűlést. E közgyűlésre a tagok annál sürgetőbben meghívták, mert az egylet és a menház érdekét érintő fontos tárgyak fognak szövegre kerülni. Valószínű, hogy az új menház felavatási ünnepségének napja is meg fog határozatni.

SUSSMANNÉ UJBÓL MEGOPERÁLTAK. Vagy három hét előtt **Sussmann S. Vilmos** new yorki honfitársunk kedves neje műtétnek vetette magát alá, amelyből már-már felépült. Idő előtt hagyván azonban ott az ágyat, komplikációk állottak be, amelyek egy újabb műtét végrehajtását tették szükségessé. Az angyali türelmességgel szenvedő asszonyt hétfőn reggel szállították át lakásáról a vöröskereszt-kórházba, ahol esti 5 órakor hajtották rajta végre **Jacobson** tanár és **dr. Horn** magyar orvos a műtétet. Örömmel jelenthetjük a Sussmann-család számos barátainak, hogy a műtét kitünően sikerült s hogy a kedves magyar urnó egy héten belül el fogja hagyhatni a kórházat.

MUNKÁSDALÁRDA PASSAICON. Passaici tudósítónk arról értesít bennünket, hogy **Pollák Bertalan, Nagy Lajos, Bencs István és Tóth Mihály** ottani honfitársaink kezdeményezésére július 8-án 25 taggal megalakult a passaici magyar munkásdalárda. Az így megalakult dalárda tegnap, esütőkoron tartotta meg első gyűlését, amelyen a dalárda munkaprogramját állapították meg.

KREUTZER ISTVÁN MEGHALT. Hazulról vesszük a hírt, hogy **dr. Kreutzer István** magyar ügyvéd Szolnokon meghalt. Ezt a „hazai hírt” azért közöljük le ebben a rovatban, mert Kreutzer István élete és halála bennünket amerikai magyarokat is közelebbről érdekelt. Kreutzer István dr. évekkel ezelőtt járt itt New Yorkban is, Kanadában is, de sehol nem hagyott vissza kedves emlékeket. Mikor azután itt is égett lába alatt a föld, a hazautazásra határozta el magát, holott tudta, hogy odahaza tárt karokkal fogja őt fogadni az — ügyszé. Ennek azzal akarta elejét venni, hogy Bécsben sziveséget akart tenni az osztrák császárnak. Azt akarta neki elárulni, hogy a new-

Yorki tekintélyes magyarok összeküldtek Ferencz József ellen s már ki is szemelték az embert, aki bombát fog vetni az elaggott fejedelem amugy sem rózsás utjára. Ez a mese azonban nem vágott be, mert bár a bomba-história bizonyos szenzációt keltett, Kreutzer Istvánnak mégis a börtönbe kellett vándorolnia. Most meghalt. Vele egy nagytudású ember szállott a sirba, aki, ha megmaradt volna a becsületesség útján, nagy hasznára lehetett volna szűkebb hazájának és az általános emberiségnek.

HIREK A BRIDGEPORTI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ KÖRÉBŐL. Keresztelések. 1. Garv János Pál, Jacob William Garv és Annie Sophie Westfal fia. Keresztülők: Szekeres Pál és Komáromi Boriska. 2. Nagy Julianna, Nagy Ádám és Nagy Borbála torringtoni lakosok leánya. Keresztülők: Nagy Károly és Rudnyánszky Mária. 3. Varga Klára, Varga István és Triesko Klára leánya. Keresztülők: Triesko Ferencz és Rivnyák Mária. 4. Varga Géza, Varga István és Triesko Klára fia. Keresztülők: Béres József és Palencsár Mária. 5. Nagy Verona, Nagy Balázs és Svami Verona leánya. Keresztülők: Petke Béni és Major Zsófia. 6. Szilágyi Ferencz, Szilágyi Ferencz és Kulesár Zsófia fia. Keresztülők: Zámboi József és Tóth Mária. 7. Papp Jenő Kornél, Papp András és Vécsei Mária fia. Keresztülők: Vécsei Jenő és Dienes Ilonka. 8. Baltovics Biroska Berta, Baltovics Mihály és Gaál Jolán leánya. Keresztülők: Gaál Irén és Ádám Sándor.

Esketések. 1. Fábian Antal (Tiszauj-lak), Fábian Róza (Tiszauj-lak). Tanuk: Zile Mózes és Orosz Lajos. 2. Bajusz Mihály (Rakacza), Bötykös Erzsébet (Veresmart). Tanuk: Simon János és Kiss Imre. 3. Takács János (Alsó-Méra), Kántor Mária (Korlath). Tanuk: Pálkás János és Szabó Sándor. 4. Buza János (Gibárt), Juhász Rebeka (Mátészalka). Tanuk: Buza József és Madarász György. 5. Pofok Pál (Turtarebes), Szabó Julianna (Tarezal). Tanuk: Pofok Mihály és Troll Vincze. 6. Szilágyi József (Kis-Dobrony), Nagy Erzsébet (Kis-Dobrony). Tanuk: Torma János és Nagy Károly. 7. Tóth Lajos (Veresmart), Gaál Irma (Mezővári). Tanuk: Gaál Antal és Bodnár Gyula.

Halálozás. 1. Bagoly Eleonora Zsófia, Bagoly József és Vajland Erzsébet 5 hónapos kis leánya. Temetése 1909 július 10-én. 2. Baltovics Piroška Berta, Baltovics Mihály és Gaál Jolán 9 hónapos kis leánya. Temetése 1909 július 12-én.

Iskola-megnyitás. Templomunk esendjét ismét felverte a gyermekek vidám zaja. Megnyiták a tudomány csarnokai,

ARGO

Gloss Starch

SZABADON HAGYOTT KEMÉNYÍTŐ PÜSZERESFIÓKJA ALATT MAGÁBA SZEDI A PORT ÉS A SÖPREDEKET — AKKOR AZUTAN A MAGA FEHERNEMŰE SZÜRKÉS-FEHER, VAGY SÁRGA LESZ. ARGO A TÖKÉLETES KEMÉNYÍTŐ A MOSÓDÁK RÉSZÉRE — MELEG VAGY HIDEG KEMÉNYÍTÉSRE.

hol a gyermekek édes hazánk nyelvében, történelmében és egyéb hasznos dolgokban oktatást nyerne. Magába az óvodába több mint ötven kis apróság jár, kiknek két felöltő leány a tanítója a lelkes vezetése alatt. Az első és második osztály vezetője Keeskeméthy Béla, kit egyháznak a mult vasárnap választott meg egyhangulag erre a tisztas állásra. A harmadik és negyedik osztály vezetője pedig Csutoros Benjámin okleveles tanító. Meg vagyunk róla győződve, hogy e lelkes és buzgó vezetők alatt egyháznak iskolája szép sikert fog felmutatni.

NEM KEZBESITHETŐ MAGYARORSZÁGI LEVELEK A NEW YORKI FŐPOSTÁN. 18 Árpád Dick, 26 Baldashy Anton, 28 Balass Joseph, 31 Bangoy Mrs. A., 37 Basch Miklós, 41 Banbold Terézia, 74 Bolgiano Franz, 147 Deoriks Lina, 165 Duckes Jaques, 173 Eiwien Carl, 183 Engelhauser József, 207 Feldman M., 220 Friedman H., 255 Geiger Jakob, 264 Gschrey Gusztáv, 280 Goldstein D., 327 Hanák Éva, 354 Hoffman József, 399 Kalmár Mari, 401 Kramer L., 416 Katz Jakob, 422 Kelin Jakob, 443 Kish M. (2), 459 Koppel Charlotte, 461 Kovacek Rozi,

497 Lebell M., 527 Light B., 551 Majerstein Etel, 607 Mór Izák, 633 Nedebb S., 663 Pape Imre, 704 Politzer Ignátz, 705 Popper Wilhelm, 737 Répá Theodor, 745 Rilter Sámuel, 764 Rosenberg M., 801 Schwartz Jakob, 802 Schwartz József, 811 Schreiber Georg, 900 Schombera Zsigmond, 926 Sydeman A. (2), 937 Treilet Henry, 1008 Wud Michael, 1015 Witver Kristian. **E.M. Morgan**, postamester.

ARANYOSSY ELLA SZÜLETÉSNAPOJA. A new yorki magyar kolónia hölgykorszorjának egy kedves bimbója, **Aranyossy Ella** kisasszony, mult vasárnap ünnepelte szüleinek házában születésnapját. A születésnap ünnepségen résztvettek **Kozsanovits Olga, Fülöp Marcsa** kisasszonyok, a **Pongó-család, Illés Antal, Török, Bodó, Nehéz** urak és mások. Mindnyájan éltették az ünnepeltet, amit mi, ime, megteszünk utólagosan.

ZÁSZLÓSZENTELÉS HOMESTEADEN. A **Verhovay-Egylet** itteni osztálya, mely alig kétszázötven tagra tekinthet vissza, szintén eljuttott tagjainak áldozatkészsége folytán ahhoz a nevezetes határ-

TÁRCZA.

A gyöngy.

Irta: Sanders Bert.

Barátaim elhagyták és egyedül maradtam Monte Carloban. A legjobb uton vagyok, hogy elléhesodjam.

Márványáságban terül el előttem a tenger; sötéten kék, mint egy festmény és káprázatosan esillog a napban. Ha végigsimítja a könnyű szellő, úgy fodrosodik és ragyog a tündöklő víz, mintha milliónyi gyémánt és türkiz ragyogna benne. A fehér kaszinó esucos tornyai mögött eltűnt a nap nyugatja. A félszűz mint egy álomban terül el. S imitt-amott hallatszik a galambokra irányított egy-egy lövés, melyek a dűzből felszállnak; azután bozontos vadaskutya totyog ugatva a vergődő madár felé. Az állatoknak ez a gyáva bántalmazása az idegeimre nehezedik.

De némi távolságban a béke képe látszik. Itt fürdenek az aranyos tajtékban, mely felesap a szelid zajlásból. Elhaladok a part mentén, ahol szerzetést hever a férfiak és ifjak ruhája. Milyen gyönyörűség ez nekik! Mennyire élvezik az életet. Valóságos öröm nézni őket.

Egy fiatal ember alábukik és mire feljő, kagylót tart a kezében. Nagy ugrásokkal jön ki a partra. Ugy látszik, valami különös dolgot halászott ki. Egy másik utána ugrik.

El akartam menni, hogy ne zavarjam a fiatalembereket az öltözködésükben, de a kíváncsiság megállította.

— Szabad megnéznem a kagylót? — kérdeztem.

— Szívesen, uram; osztrigát!

Osztriga-kagyló, szinte sejtettem. Ez a két ur alighanem angol, ilyen sajtáságon határozottan mozolulatai csak Albion fiainak vannak.

— Meg akarja enni az osztrigát, uram?

— Miért ne. Hátha gyöngy van benne, az ember sohase tudhatja...

— Gyöngy. Önkéntelenül a nyakken-

dőmhöz nyultam, amelyben tegnap óta egy gyöngy diszelgett. Ilyen gyöngyöt gondol?

Bólintott és nevetett. En pedig megcsodálhattam egészséges fogorát.

— Ez igen szép, nagy gyöngy, uram, — így szólt. — Mennyit kérne érte?

— Hamis.

— Látom, de mégis tetszik. Nem adná el? Nagyon szép zöld foltja van.

— Hiszen még tíz frankba se kerül.

— Hát én adok érte tíz frankot. Akkor legalább visszakapja a pénzt.

— Ha sziveséget tesztek önnek velem, de sokat fizet érte.

A fővenylen heverő vörös mellénye után nyult és kivett belőle tíz frankot, melyet átnyújtott nekem. A barátja nevetve nézte.

Átadtam a tüt, mely annyira megtetszett neki, aztán elkészöntem. Amolyan esereügylet volt ez, mint Afrika vad népei közt. Csak azzal a különbséggel, hogy ezeknek a vadembereknek fehér bőrük van és nem ők cserélték be a gyöngyöt, hanem én, aki tisztas polgári ruhát viselek.

Ahogy tovább megyek, látom, hogy a nyakkenőm félreesszik. Más tüt kell tehát vennem.

A három aranyból, amit tettem, tizennyolcz lett. A simára beretvált arcu croupier közömbösen nézte a mellettem ülő hölgy finom, keskeny kezét, aki egy egészen új öfrankost tett pirosra. Erre kihirdette:

„Dix huit, rouge, paire et manque”. A csodálkozás hangja járta be a körülállók sorát, amikor egy egész kis aranyhegyet toltak felje.

— Milyen szerenese! Mondták. Vajjon ki a boldog?

Mellettem egy hórihorgas angol állt, a ki mindig újabb bankjegyeket tett a zöld posztóra. Sokat vesztethetett, mert nagyon haragosan nézett, széles sárgazipőjével egy hölgynek a lábára lépett és veszekedett a croupierokkal.

Végül még azt láttam, hogy a ruhátárcéduláját is a roulettera dobta, azután szitkozódva elment.

Egy órával később a Hotel de la Paixban voltam. Itt vöröskereszt cigányzene-kekar játszott és pincérek futkostak jobbra-balra.

Megrendelem a vacsorámat és olyan helyre ülök, ahol nem láthat senki; ez kedvemre van, mert én viszont áttekinthetem az egész éttermet.

Hirtelen meglátom egy ismerősimet egyedül. Az angol volt, akinek a tengerparton eladtam a nyakkenőimemet. Ő nem lát engem, de én megfigyeltem gondosan megterített asztalát. Ugy látszik, törzsvendég itt. A pincérek egy intésére kiszolgálják és oly sietve, mintha a ház égne.

Az egyik pincér osztrigát hoz. Önkéntelenül is elvettem magam, amikor eszembe jutnak a szavai: „Hátha gyöngy van benne, az ember sohase tudhatja.”

Hát ez csakugyan megeshetik. Emlékszem, hogy nem régen olvastam egy ilyen esetet az újságban. Pereskedés folyt egy ilyen gyöngyszem miatt. Nagyonyolcz per volt. A vendéglős beperelte a vendéget, aki az osztrigát megrendelte és ez viszont visszakövetelte a gyöngyöt a hölgytől, aki vele vacsorált és abban a pillanatban fedezte fel, amikor az osztrigát le akarta nyelni. A három ellen viszont az osztrigás cég folytatott pert, amely cég Angliából szállította az osztrigát — s a céget az osztrigahalász perelte. Végre az angol király indított pert az egész társaság ellen, mert az osztriga, amelyben a kincset találták, nemzeti tulajdon volt.

Amint ezt az érdekes dolgot felidéztem az emlékezetemben és emellett kéjjel élvezem a tengeri pisztrángomat, egyszerre csak látom, hogy angol barátom asztalánál összefutnak a pincérek. Összedugják a fejüket, néznek valamit, suttognak, izgulnak, hadonásznak — megtörtént az esodák-esodája: a nemes brit az egyik eléje tálat osztrigában gyöngyöt talált!

— És hozzá milyen gyöngyöt!

— Milyen szép és milyen nagy! — suttogják a hölgyek, akik a szerencsés ember közelében ülnek. Én nem mehettem olyan közel, különben sem akartam, hogy a halam kihüljön. Így hát csak bi-

zonyos távolságból örülhettem a barátom szerencséjének. Még láttam a szálloda tulajdonosát vörös arccal és fölényes mosollyal közeledni; láttam, hogy angol barátom pajtása is utat tör magának a tömegben keresztül és azután hallottam egy hangot:

— Én ékszerész vagyok, uraim: megengedek, hogy egy pillanatra közelebbről megnézzem a gyöngyöt?

Erre ünnepélyesen következett és egy percet később ugyanaz a hang mondta:

— Tízezer frank!

Az elragadtatás moraja járta be a kört és egy másodperc múlva a boldog mylord eltűnt a szállodással az irodában.

Mindenki asztalhoz ült újra és élénk beszélgetés folyt mindenfelé, aminek bőséges anyagát természetesen a szerencsés lelet szolgáltatta. En pedig a zug hangokon keresztül mintha hallottam volna a tengerparton elhangzott szavakat:

„Hátha gyöngy van benne. Az ember sohase tudhatja.”

Amint később megtudtam, a szállodás irodájában időközben a következő beszélgetés folyt:

Szállodás: Amint tudja, a mi bíróságunk a legutóbbiban dönt és az ilyen döntése következtében a gyöngy a kereszmárossé vagy vendéglőssé, aki az osztrigát a vendégének eladta. Már pedig én csak az osztrigát adtam el önnek és nem a gyöngyöt.

A lord: De én a pénzemet az osztrigát a gyönggyel együtt kaptam.

Szállodás: Bocsánat, az ön felfogása nem helyes. Ha én az ócska kabátomat eladom egy zsbírásnak és a belső zsebében véletlenül tizezer frank van, tiszta dolog, hogy a zsbírásnak a pénz vissza kell adnia.

A lord: Ez egészen más dolog! A pénz nem képződött természetesen módon a zsebben és nem nőtt össze a kabáttal.

Szállodás: Nem értem önt, mylord és nem tudom, hogy mit akar. Hiszen ön ajánlotta az inént, hogy intézzük el a dolgot békésen.

A lord: A homlokára csap: „Csakugyan mondtam volna ezt?”

Szállodás: Igenis. És én ebből arra következtettem, hogy ön hajlandó lenne egyezkedni.

A lord: És hogy képzelte ezt az egyezséget?

Szállodás: Megmondom. Adok önnek háromezer frankot és ön átengedi nekem a gyöngyöt. Szép összeg ez, amivel megkínálom és csak azért teszem, hogy a pereskedést elkerüljem.

A lord: Sokkal jobb, ha a gyöngyöt megtartom és perre engedem kerülni a dolgot.

Szállodás: Tudja, mit? Adok önnek háromezeröttszáz frankot.

A lord: Kis ideig gondolkozik: Adjon négyezer frankot és akkor aztán mintha sohase is láttam volna a gyöngyöt.

Szállodás: Sónajta: Am legyen! A pénz bankjegyekben és asztrala teszi és az angol zsebre vágja, megszámlálhatatlanul. Látja, nagyon sok pénz ez, de hát becsületese ember vagyok.

A lord: Előttem is legfőbb dolog a becsület. Ez ér legtöbbet a világon.

Negyedóra múlva a gyöngy boldog tulajdonosa az irodája ajtaján halothalványan visszajön és merev tekintettel keresi az ékszerészt, aki tizezer frankra becsülte a gyöngyöt.

Csakhogy ez az ur jobbnak látta, hogy kereket oldjon és én merem sejtteni, hogy az illető a lord utitársa volt. Időközben a lord is hihetetlenül gyorsan eltűnt.

Egy idevaló ékszerész, akinek a szakértelmében és becsületességében meg lehetett bizoni, időközben megállapította, hogy a gyöngy hamis.

Igaz, hogy nagy volt és szép s volt egy sajtáságos zöld foltja, amilyen a valódi gyöngyön néha található.

Kifizettem a számlámat, szó nélkül elmentem és még akkor este elutaztam Monte Carloból.

A lord: A homlokára csap: „Csakugyan mondtam volna ezt?”

ponthoz, hogy egy gyönyörű szép amerikai egyetemi díszszólistát szerkesztett be, és azt mint az összetartozás és testvéri szeretet jelvényét magásra emelhetette a pánszláv fészkekben. Az egyetemes előrelátással az amerikai nemzeti ünnepnapon, július 5-én szentelhetette fel a szép lobogót és pedig olyan ünnepségek kíséretében, a mi méltán díszeségére vált volna bármilyen hatalmas és öreg anyaggyal is. Az ünnepély egyházi része a homesteadi és vid. reformátusok szép templomában ment végbe, hol Harsányi Sándor lelkipásztor hazafias és testvéri egyetértésre felkísítő szép beszéd kíséretében áldotta meg a zászlót, melyre Nagy Jánosné, szül. Medve Julianna mint keresztanya pompás virágcsokrot és szalagot tűzött fel. A zászló keresztapái tisztét Ranki Bertalan töltötte be. A díszmenetben, mely a templomi szertartást megelőzte és követte is, számos egyetemi részt, többek között a helyi református egyetemet és az I. M. B. S. E. magyar zenekarral, továbbá a Verhovay-Egyetemi pittsburgi osztálya az alatt a gyönyörű díszszólistát, amely csak a minapiban lett a pittsburgi olasz templomban a konvenció alkalmával felszentelve, és még több egyetemet, melyeknek részvételéről a hivatalos tudósítás fog közönnel megemlékezni. Lengjen az új zászló büszkén a szabadság üde levegőjében!

EGY SZIVAR MIATT. Fehér Jenő clevelandi tudósítónk jelenti, hogy egy szivar majdnem életébe került egy ottani magyar fiatal embernek. Lőrincz Andor honfitársunk ugyanis egy szivar felett összeveszett valami Jova Mózes nevű román származású emberrel, aki revolvert rántott és meglötte honfitársunkat. Megsebesült honfitársunk testéből dr. Fried clevelandi magyar orvos távolította el a golyót, majd Lőrinczét átszállította a General Hospitalba. A lövöldöző román atyafit persze elfogták.

FUVÓBANDA BARBERTONBAN. Zeleni István honfitársunk az Ohio állambeli Barbertonban fuvóbándát alakított. A banda előadásait, amelyeket ugyanezen Zeleni István vezet, nagy élvezettel hallgatják még az amerikaiak is.

Lelekészek és egyetemi titkárok ne feledjék, hogy

KÉTSZÁZ HÍMZETT MAGYAR ZÁSzló

hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló és jelvénykészítő

PERÉNYI BÉLA

335 East 14th street, New York.
Írjon árjegyzékért, költségvetésért.

Akinek nincsen hazája.

— Amerikai történet. —

Írta: Hale Edvárd Everett.

Angolból fordítja: Loew N. Vilmos.

(Folytatás.)

Nolan is jelen volt, s élénken figyelte az érdekes elbeszéléseket. A történetek egyike Nolan egy esetre emlékeztette, a mely vele történt, midőn fiatal fiú korában egy kalandos szellemű unokatestvérevel Texasban szelidített vad lovakat. Az esetet mindenki nagy érdeklődéssel hallgatta, Nolan jókedvűen adta elő kalandjait, s az elbeszélés után beállott pár pillanatra esendőt Nolan hírtelen a következő kérdéssel szakította meg:

— Kérem, mi lett Texas sorsa? Mikor Mexico önálló lett, azt hittem, hogy Texas is csakhamar előtérbe fog jutni. Ez egyike a világ legszebb részének, az amerikai Olaszország. De már husz éve nem hallottam felőle semmit.

Két, Texasból származó tiszt ült az asztalnál.

Nem esoda, hogy Nolan nem hallott Texasról semmit, hiszen mióta Austin ott megkezdte telepítését, mindent kivágtak hírlapjaiból, ami erre csak vonatkozott. Waters és Williams, a két texasi származású tiszt, szólanul néztek egymást, s nagy megerőtlenkedéssel került nevetésüket elfojtani. A többi tiszt figyelmére is hirtelen másfelé terelődött. Nolan észrevette, hogy kérdése kellemtelen hatást keltett, de nem értette a dolgot. A kínos jelenetnek én, mint háziur vettem véget:

— Nolan uram, Texas már nincs a férjében. Nem olvasta Baek kapitány furcsa jelentését Roe Tamás háziúrvételéről?

E tengeri utam befejeztével soha többé nem láttam Nolan. Legalább kétszer évente írtam neki, de ő sohasem válaszolt. Utitársaitól hallottam, hogy ezen tizenöt év alatt igen megvényt, de mindig a régi

A RANKINI REFORMÁTUSOK BÁLJA. Papp Miklós rankini levelzőnk írja: A Duquesnei ref. betegsegélyző egyesület rankini fiókja a hó 5-ikén a Schwartz-féle hallban fényes bált tartott. Bár az itteni magyarok nem igen siettek megjelenésükkel a nemesező egyesület támogatására, mindamellett úgy anyagi, mint erkölcsi szempontból fényesen sikerült mulatság volt. A talp alá valót a rankini magyar banda húzta a magyarság legnagyobb meglepésére. A bál a reggeli órákban ért véget oly példásan, hogy a jelen voltak mind azt mondták: ily szép mulatságban még nem volt részünk.

MISSZIÓHATÓSÁGI GYÜLÉS. A Ref. Church in the U. S. amerikai egyház, melynek kebelébe több magyar gyülekezet tartozik, júl. 6-án kezdte meg szokásos évnegyedi missziói hatósági gyűlését a Lamont hotelben, Homesteaden. E gyűlésen is tárgyaltak több magyar ügyet, többek között a clevelandi east sidei egyház elszakadási ügyét is, mely a helyi jelentékeny részének közös kívánsága folytán az egyházkerületi gyűlés elé tétetett át. Ahazai egyházzal a tárgyalást a misszió-hatóság újra felveszi.

ISTEN ÁLDÁSA. A Pennsylvania állambeli Canonsburgban Pap Sándor és neje, szül. Tatai Mária szüleit a jó Isten ismét megáldotta egy újszülötellel. A kisded ünnepélyes megkeresztelése a szülei hajlékban történt meg, amikor is Harsányi S. Homesteadról kihívott lelkész Sándor nevet adott az újszülötnek, kinek keresztnevei: Nyiregyházi Bálint és Szántó Miklósné lettek.

A BEVÁNDORLÁS MAGYARORSZÁGBÓL. A lefolyt héten a bevándorlás Magyarországból alaposan lepadt. E feltűnő apadás annak tudandó be, hogy Fiuméből nem jött hajó. A jövő héten érkezik egy s hoz magával megint sok magyarországi emberanyagot. A lefolyt héten „mindössze” hatszázhatvanhét ember érkezett Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük 117 fajmagyar, 281 tót, 110 sváb, 113 horvát és 116 román.

A bevándoroltak közül New York államban maradt 15 magyar, 29 tót, 5 sváb és 7 horvát. Pennsylvania-ba ment 13 magyar, 40 tót, 12 sváb és 3 horvát. Ohio államba utazott 20 magyar, 16 tót, 18 sváb és 8 román. New Jersey államba ment 3 magyar, 28 tót, 16 sváb, 16 horvát és 3 román. Connecticut államba tőrekedett 4 magyar, 14 tót, egy sváb és 4 horvát. West Virginia-ba utazott egy magyar, 20 tót és 10 horvát. Missouri álla-

mot kereste fel 6 magyar, 25 tót, 22 sváb, 10 horvát. Michiganbe ment 17 magyar, 32 tót, 2 sváb, 20 horvát és 7 román. Delawareba két horvát utazott. Illinois államot 11 magyar, 31 tót, 3 sváb, 21 horvát és 6 román kereste fel. Indianába utazott 22 magyar, 24 tót, 11 sváb, 9 horvát és 12 román. Wisconsinba ment 5 magyar, 22 tót, 20 sváb, 11 horvát. Colorado-ba két horvát utazott.

ÖRÜLT MAGYAR LEÁNY. Vagy öt évvel ezelőtt tette meg a csinos Nagy Teresi a Magyarországból Amerikába vezető utat. Odahaza megsejtta őt a szeretője és bánatában kijött ide, ahol hozzátartozói már régebben laktak. Teresi szolgálata állott és úgy látszott, mintha az új környezetben enyhült volna szívének maró fájdalma. Az utóbbi hónapokban azonban megint csak emlékeinek élt. Nagyfokú idegesség vett rajta erőt, olyannyira, hogy kilépnie kellett a szolgálattól. Szüleihöz ment, akik Brooklynban, a Manhattan Avenue 1031. száma alatt laknak. Gyakran hangoztatta, hogy megunt a életet és hozzátartozói aggodalommal őrizték, nehogy kárt tehesen magán. Keddén reggel Teresi elzárkózott a szobájába s az ablakból akarta magát levetni az utca kövezetére. Ede nevű bátyja az ablaknyitogatás gyanus zajára bezuzta az ajtót és az ablakból rántotta vissza a hűgát, aki erre a bátyja ellen fordult és meg akarta fojtani. Heves küzdelem folyt le közöttük s a szülők és szomszédok csak nagynehézsen bírták kiszabadítani a már hörgő fiatal embert a leányk kezéből. A kórházba küldték azután, ahol megállapították rajta a tébolyt. Most a bolondok házában ápolják a szerencsétlen magyar leányt.

HAZASSÁGI ÉVFORDULÓ. Kuhn Miksa honfitársunk, a Waldorf Astoria-szálló egyik főtisztviselője a napokban ünnepelte boldog házasságának negyedik évfordulóját. A boldog házaspárt az évforduló alkalmából magyar és amerikai körökből számosan üdvözölték.

HAZA AZ ORVOSOK KONGRESSZUSÁRA. Dr. Beck Bódog ismert new yorki magyar műtőorvos nejevel a minap Magyarországra utazott. Dr. Beck a szeptemberben Budapesten megtartandó orvosi kongresszuson részt fog venni.

most már jobban meg tudom érteni mindazt, amit róla beszéltek. Láttam gyengülését, de arra nem is gondoltam, hogy a vége oly közel áll. Az orvos igen odaadólagon gondozta, de egy nap azzal a hírrel jött hozzám, hogy Nolan — amit emlékezetem szerint nem tett soha — egész napon át nem hagyta el szobáját, s azt a kívánságát fejezte ki, hogy engem szeretne látni. Bementem hozzá, s ott találtam a szegényt fekvőhelyén. Kedvesen mosolyogva nyújtotta kezét elémbre, de ugyanezen rosszul nézett ki.

Szótlanul szobájában, s csak akkor láttam, hogy milyen szép szent oltárt emelt itt magának. A nemzeti lobogóból keretelt csinált Washington arcképe körül, a falra egy hatalmas sasz fessett, mely körme között a földgömböt tartotta, s a fölött a sas szárnyai voltak intőleg kiterjesztve. A jó öreg fiú észrevette az én meglepett pillantásomat, s szomorú mosolylyal mondá: „Lásza, nekem itt a hazám.” És akkor egy mappára mutatott, amelyet még nem vettem észre, az Egyesült Államok mappájára, amint az ő emlékezetéből a falra rajzolta, úgy hogy ő azt ágyában fekve is folyton láthassa. Furesza neveket, régi jó hangzású neveket láttam ott nagy betűkkel odairva: „Indiana Territory”, „Mississippi Territory”, „Louisiana Territory”. Olyan nevek, melyeket talán csak apánk ismertek; a jó öreg Texast is bevonta, s az ország nyugati határát a Csendes óceánig terjesztette ki, de az ottani területeket névtelenül hagyta.

— Danforth, — így szól — most haldoklom. Nem mehetek többé haza. Ugye, most majd mond nekem valamit hazáról. Várjon! Ne szóljon egy szót sem, míg meg nem mondtam önmagának, — amit bizonyosan tud — hogy nincs ezen a hajón, nincs Amerikában a hazánál nálam lojálisabb polgára. Nem létezhet ember, aki azt az áldott szép lobogót jobban szeretné, mint azt én szeretem, ki érte úgy imádkozna, mint én, s aki annyi reményt fűzött volna hozzá, mint én. Harmineznégyszer csil-

WILLIAM S. SUSSMAN

INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS. KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRA.

Telefon: 5522 Broad.

42—44 BROAD STREET, 38—40 NEW STREET

NEW YORK.

Ha meg akar gyógyulni.

HASZNALJA A

Mersits-féle INJECTIN és a Mersits-féle SANCTIN-CSEPEPEK-et.

Ezen szerek biztosan és gyorsan gyógyítanak fájdalmas folyást, kínzó gyuladást; akár friss a baj, akár régi keletű, hatásuk gyors és biztos. — Az INJECTIN mint befecskendezendő szer lesz használatba, a SANCTIN-cseppek mint vertisztító, a baj gyorsabb gyógyulását biztosítja. Egy üveg INJECTIN ára 80 cent. Postán 1 dollár. Hosszúválasz finom fekete gumifecskendő 85 cent. Postán 40 cent. A SANCTIN-cseppek üvege 50 cent. Postán 60 cent. — NE HANYAGOLJA EL BAJÁT, hanem küldjön az alatti címre 2 dollár papírpénzben, vagy money orderen és mi elküldünk önnek 1 üveg INJECTIN-, 1 üveg SANCTIN-cseppeket és egy legfinomabb fecskendőt, úgy hogy ott már nem fizet rá semmit se többet. A csomagban semmi felírás a címen kívül nem lesz. Teljes titoktartást biztosítunk. Ezen kitűnő szerek egyedül a Clevelandi Vörös Kereszt Elő Magyar Gyógyszertárban (Red Cross Pharmacy) kaphatók és ha postán rendel, címezze a levelet egyszerűen magyarul így: „VÉRŐS KERESZT” magyar gyógyszerár, 8901 Buckeye Road és 89-ik utca, Cleveland, O.

Írjon még ma a most megjelent „HASZNOS TANÁCSADÓ” című könyvért.

INGYEN KÜLDJÜK MEG. INGYEN KÜLDJÜK MEG.

Nagyobbodunk.

„A BEVÁNDORLÓ” SZÉPIRODALMI MELLÉKLETE.

E hónap végétől kezdve kellemes meglepetésben részesítjük lapunk olvasóit. E hónap végétől kezdve megnagyobbítjuk a „Bevándorló” pénteki számát olyképpen, hogy minden pénteki szám „VASÁRNAPRA” című szépirodalmi mellékletet fog tartalmazni. E mellékletben csakis költeményeket, elbeszéléseket, regényeket és ismeretterjesztő dolgokat fogunk közölni, míg maga a főlap az ő eredeti nagyságában a rendes közleményeket fogja tartalmazni.

Az előfizetési díjat a vidéki előfizetők számára csak ötven centtel emeljük fel, az előfizetési díj emnélfogva a vidékre augusztus elsejétől három dollár lesz egy évre. Akik máris előfizettek vagy augusztus elsejéig előfizetnek, előfizetésük lejártáig a mostani áron kapják meg a lapot. Siessen tehát mindenki a hátralékot s az előfizetési díjat augusztus elseje ELŐTT beküldeni.

New Yorkban és Kanadában, ahova csak postabélyeggel lehet a lapot szállítani,

lag van most mezején. Hála Istennek! Bár a neveiket nem ismerem, de örvendek, hogy soha egy csillagot nem vesztek. Oh, Danforth, Danforth, — tört ki — milyen esalóka álom a hirnév, vagy a politikai függetlenség, ha olyan élet végéről, mint az enyém volt, tekintünk arra vissza. De, oh, Danforth, mondjon el nekem mindent, ami számírtésem óta hazám történetét, mert érzem, hogy meghalok.

Esküszöm, e perczben hitvány gaznak éreztem magamat, mert már rég nem mondtam el neki mindent. Veszély vagy nem veszély, óvatosság, vagy nem óvatosság, ki vagyok én, hogy mint szivtelen zarnok, gyakoroljam hatalmamot olyan hosszú időn keresztül e szegény, áldott jó lelkű öreg ember felett, aki már régen megbűnhődte, virágzó férfikorának javával megfizette meggondolatlanságát.

— Nolan uram, — mondtam — elmondok önnek mindent, de hol kezdjem el?

Milyen hálás mosoly borította el a párdt arezát, s kezeitet szorongatva, meghatottan rebegte: — Köszönöm, az Isten áldja meg! Azután a lobogó esillagaira mutatva, kérte: Mondja el neveiket; az utolsó, melynek nevét ismerem, Ohio. Összesen husz államról tudok. De honnét jön a többi tizennégy? Csak nem darabolták föl a régi államokat?

(Vége következik.)

Ohio államban!

Fehér Jenő odautazik az érdeklünkben.

Fehér Jenő ur, aki eddig Connecticut államban képviselte a „Bevándorló”-t, Clevelandba utazott, hogy CLEVELAND városában és OHIO ÁLLAMBAN képviselje lapunkat. Fehér ur előfizetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Ohio állambeli olvasóink és a magyarság pártfogására ajánljuk Fehér urat.

„A Bevándorló” kiadóhivatala.

az előfizetési díj egész évre négy dollár, Magyarországra öt dollár. A pénteki lap egyes számának öt cent lesz az ára.

A „VASÁRNAPRA” szépirodalmi melléklet értékes és érdekes olvasmányok fog bizonyulni. Eredeti és lapunk számára fordított költeményeken, elbeszéléseken és regényeken kívül, hozni fogjuk a mai hazai szépirodalom legjelesebb termékeit.

A BEVÁNDORLÓ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A nagyévtágnak.

Akik sokat tudnak enni.

Angol nyelven fűzet jelent meg, amely feljegyzi, hogy kik voltak a leghíresebb étvágyu személyiségek.

Ez a fűzet nagyon hiányos, mert még csak fel sem említi Roth Gyula és Gerő Károly new yorki honfitársaink neveit, holott ezeknek a gyomra ugyanezen a társaságban étkezett, akik a legmerészebb adagokkal is meg tudtak birkózni. Legkedvesebb vendége egy abbé volt. A két kiválóan étkez ember az eledelük elkészítésének tekintetében szépen egyetértett. Csupán a spárgával voltak különböző véleményen.

Cuvier olajjal, az abbé meg vajjal szerette. Ezért aztán a nagy újévi ebéden Cuviernek kétszázötven szál spárgát szolgáltak fel olajjal, az abbéknak pedig szintén annyit vajjal.

Az egyik újévi ebéden, mikor kettes-kén vidám eszegetés közben tisztas porciókat kebeleztek be, az abbé hirtelen rosszullett fogta el és eszméletlenül dőlt hátra a székén. A házigazdának első gondja az volt, hogy kiszitett a konyhába és ezt a parancsot adta a szakácsnak: — Minden spárgát olajjal!...

Megölte a fiát.

Hasszán bűnös szerelme.

Borzalmas bűnbe vitt bele egy mohamedánt a szerelme. Hasszán aga, a zvoniki kerület egyik falujában a mohamedán hitközség elöljárója, beleszeretett egy özvegy asszonyba. Amikor az asszony megtudta, hogy Hasszánnak két gyermeke van, kijelentette, hogy csak olyan férfinak lehet a felesége, akinek nincsenek gyermekei. Hasszán azt kérdezte, mit csináljon a gyermekeivel. Az asszony egyszerűen így felelt: — Verd őket agyon!

Hasszán megfogadta a tanácsot és nagyobbik fiát fejlesztve anyagverte. A kisebbik fiú, mikor az apja vele is végezni akart, az utazásra menekült és épp egy esendődörsnek a karjába szaladt. Így aztán kitűdött a rémlett. Hasszánt abban a pillanatban lelépték meg, amikor agyonvert fiát akarta temetni. A szörnyeteg apát az özvegyvel együtt letartóztatták.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

CANADAI IRODA: 218 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Vezérképviselő: Tavassy Sándor.

PIÓKIRODÁK: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre \$3.- Egyesült Államok egész évre \$2.50 Magyarország egész évre \$4.-

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD

OFFICES IN CANADA: 218 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Gen. Manager: Alexander de Tavassy.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year \$3.- For the United States, 1 year \$2.50 For Hungary, 1 year \$4.-

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

Powderly, a washingtoni felvilágosító hivatal főnöke, körlevelet menezett az Egyesült Államok minden egyes államának kormányzójához a bevándorlók elhelyezése és jó polgárokka való neveltetése dolgában.

Mennyire megható Powderly urnak ez az atyai gondoskodása! És mennyire szépen hangzik ez a frázis: a bevándorlók elhelyezése és jó polgárokka való kiképzése! Szinte azt hiszhetnénk, hogy selyempapírosba göngyölgetnek minden bevándorlót, nehogy valamelyes zord szelöcske érje a testét.

Hej, be' mást tapasztalnak azok a szerencsétlen emberek a bevándorlók ördögsgözetén! Ott mint gonosztevőket tartják őket piszkos tetteikben a rekkenő hőségben. Pedig egyedüli bűnük csak az, hogy ninesen huszöt dollárjuk és dolgozni akarnak. És emiatt kell nekik raboskodni az emberjogoknak és egyéni szabadságuknak az Atlanti oceántól a Csendes oceánig terjedő e nagy birodalmában.

Osler, a híres amerikai orvos, néhány év előtt azt hirdette, hogy az ember, mielőtt hatvanadik életévét elérte, használhatatlanná válik az emberi társadalomra nézve s így örök időkre el kellene őt altatni. Osler tanár szerdán lett hatvanéves. Hol a kloroform? Avagy a híres tudós is bort iszik, amíg vizet prédikál?

Boldogtalan szerelem a halálba üldözte Európa leggazdagabb emberének fiát, az alig huszonegyéves Rothschildot. Aki annyira tud szeretni, hogy szerelmének odaadja magát, minden földi élvezetet ígérő életét, az már csak azért is megérdemli a számalom könyeseppjét, mert a pénz, ez a hatalmas métey, nem bírta megrontani fiatal szívét.

A háládatlanság a leggrutabb jellemvonások egyike. Binné fajul, amikor az követi el, aki magát a legnemesebb embernek érzelmei ápolójának hirdeti. Aki a saját szívét nem bírja megtisztítani a féltől, aki a saját nyavalyája ellen nem bír patikaszert készíteni, az ne írjon recepteket mások számára.

Mondjuk pedig ezt abból az alkalomból, hogy egy clelandi magyar szerkesztő „kis zászlós”-nak, „társadalomrohasztó”-nak nevezi ugyanazt az embert, akit éppenséggel sem régen mint az amerikai magyar társadalom oszlopát ünnepelt. Vannak emberek, akik a címeket aszerint osztogatják, hogy mit akarnak az ezimzettől.

Ferenéz Ferdinánd főherceget, a magyar korona várományosát, így mondja ezt egy kábelbürgöny, amint Romániába utazott, Segesvár mellett meghajigálták kövekkel. Segesvár mellett! Ott, a hol Petöfi lehetett ki nagy lelkét a letiport magyar szabadsáért. Hátha Petöfi szelleme rohanta meg a vonatot, amely egy osztrák főherceggel rogtta át a szent helyet?

AMERIKAI DOLGOK.

Aranyelet Californiában. Az Owens-völgyek környékén Californiában, amint a los angelesi vízvezeték helyreállították, a munkások gazdag aranyereke találtak, melyek tonnáként körülbelül 900 dollár értékű aranyat is tartalmaznak. A nép csak úgy tudul a színhely közelébe.

Barbarizmus. Buffaloba, N. Y., egy kirándulási hajó két, koponyatörést szenvedett kanadai embert hozott, akiket azért hoztak ide, mert falujokban nem bírtak megfelelő orvosi segítséget kapni. A bevándorlási hatóság azonban nem engedte őket partraszállni, s csak mintegy fél napi vitatkozás, halasztás után engedték meg a gyors segélyt igénylő embereknek, hogy kórházba vigyék őket. Az orvosok állítják szerint a halasztás és várakozás valószínűleg életükbe fog kerülni a szerencsétleneknek.

Uj hatalmas pénzintézet. Két hatalmas chicagói bank, a Commercial National és a Bankers Naional Bank egyesülése folytán egy oly hatalmas pénzintézet keletkezett, mely egyike az ország legnagyobb bankjainak. Az új intézet 83 millió dollár alaptőkével bír.

A gyilkos betörők. A brooklyni Grand Jury a héten elsőfoku gyilkosság büntetést helyezett vád alá a flatbushi halálos végű betörés tetteseit, Girat és Smithet. A tárgyalást október végén fogják ellenük megtartani.

A gonosztevők lelkét még számos, eddig ki nem derített rablás és betörés terheli, melyek ügyében a rendőrség most buzgó nyomoz. Valószínű, hogy a villamos széken fogják befejezni pályafutásukat.

Thaw sorsa. Harry Thaw, a milliomos gyilkos, akit az örültek házában helyeztek el, még mindig sok dolgot ad a bíróságnak. Most szabadlábra helyezési kérvényt tárgyalják. A szabadlábra helyezést Thaw azon az alapon kérte, hogy elmeállapota most már normális. A bíróság úgy döntött, hogy végleges határozathozatal előtt Thaw-t átadja két hatóság orvosi szakértőnek abból a célból, hogy elmeállapotát megvizsgálják.

Visszatért halott. Wilkesbarreben, Pa., a napokban került elő a 19 év óta eltűnt John Taggart volt lelkész, akit mindenki halottnak hitt. Felesége azóta máshoz ment férjhez, de ismét özvegy lett.

Vakmerő rablók. Ogdenben, Utah, három rabló kirabolt egy szállodát. Az üzletvezetőnek egy golyót röpítették karjába, miáltal azt tehetetlenül tették, azután kifosztották a szálloda pénztárát, mely mintegy 500 dollárt tartalmazott, végül zavartalanul elmenekültek.

Az elnök, mint szalmaözvegy. Taft elnöknek az idei nyarat szalmaözvegyességben kell töltenie, mert hivatalos teendői annyira felszaporodtak, hogy nem hagyhatja el a Fehér Házat. Az elnökne a nyarat Beverly-ben, Mass. tölti.

Megkerült kalaptü. Winstedben, Conn. egy Lena Schmidt nevű leány pár évvel ezelőtt véletlenül elnyelt egy kalaptüt, melyet azóta nem bírtak kivenni. A napokban heves fájdalmat érzett mellében, és sikerült a tüt egy operáció segítségével eltávolítani.

Tizenkétéves gyilkos. Raleighban, N. C. történt, hogy egy Joseph Pullay nevű farmert tizenkétéves mostohaléánya, míg az aludt, egy fejszével agyonverte. A leány a tett okául azt mondta el, hogy mostohaapja nagyon kegyetlenül bánt vele.

Soknyelvű újság. Chicagóban nemsokára egy hetilapot fognak kiadni, mely német, olasz, eseh és lengyel nyelveken fog megjelenni.

Feltámadt halott. Worcesterben egy Joseph Rewillard nevű péket a villám megesapott, s miután halottnak látszott, a halottas házba vitték. Valami villamos készülék érintésére a halott életjel kezdett adni magáról, mire kórházba szállították, ahol tizenhatnapig, villamosággal

való kezelés után teljesen felépült, s visszakerült az élők soraiba.

A bevándorlók szétosztása. T. B. Powderly, a kereskedelmi minisztérium értesítő osztályának főnöke, körleveleket küldött szét az összes államok s területek kormányzóihoz, melyben felkéri őket, hogy időközönként rendes értesítést küldjenek az államaikban levő munkaviszonyokról, használatlan földjeikről, s gazdasági alkalmakról, hogy ez értesítések alapján a városokban fölösleges bevándorlókat megfelelőleg elhelyezhessék.

Zavarok Ellis Islandon. Ellis Islandon ez idő szerint több mint 700 bevándorlót tartanak fogságban, akik részint vizsgálat alatt vannak, részint már el vannak itélve deportálásra. A hét egy reggelén egy Reidnev nevű orosz bevándorló a reggelinél az asztalra ugrott s megpróbálta a bevándorlókat felízgatni. Nagy nyugtalanság támadt, mire örök vonulatok be, akik revolvereket szegtek a bevándorlóknak, mire azok lecsillapultak. Reid-nevű panaszkodott, hogy nem kap eleget enni, s hogy rosszul bínnak vele.

Nők, mint jegyelárusítók. A Hudson-alagut igazgatósága a jövő héttől kezdve nőket fog alkalmazni jegyelárusítókként. Az elnök nyilatkozata szerint Chicagóban a női jegyelárusítók jól beváltak, mert gyorsabbak, udvariasabbak, s olesőbbak, mint a férfiak. Az elbocsátott férfi-jegyelárusítók az új Jersey City-alagutnál fognak alkalmazást nyerni, mely a jövő hét hétfőjén fog megnyitni.

Hős, aki nem lehet polgár. Egy Williams Knight nevű matróz, aki 27 év óta szolgál az Egyesült Államok tengerészeténél, folyamodott a héten polgárjogért, de megtagadták tőle, mert mongol szülöktől származik. Pedig az illető mint katona is szolgált az Egyesült Államok hadseregében, s a manilai csatában fényesen kitüntette magát. A bíró nyilatkozata szerint senki sem lehet polgár, akinek ereiben egy csepp vér folyik, mely nem a fehér fajtól származik.

Kenyérharcz.

Az acélgépgár munkásai McKeesRockson.

A Pennsylvania állambeli McKees Rockson véres háború folyt le szerdán. Az ottani acélmunkások sztrájkra mentek s az 1200 sztrájkoló és a munkában maradtak megrohanták egymást. Vér folyt s ha a zavargások meg nem szűnnek, még több emberáldozatot fog a sztrájk követelni.

Mikor a munkások tegnap délen a gyárból távozni készültek, a sztrájkolók még a kapuban megrohanták őket. A ki-rendelt örök ekkor löfegvereiket használták. A sebesültek száma nagy.

Este a zavargások ismétlődtek. A gyárvezetőség hajón akart ugyanis sztrájkolókat a gyárba csempészni, de a sztrájkolók a folyó partjáról megtámadták a hajót. A sheriffek a támadásra revolverlővésekkel válaszoltak, aminek ismét számos sebesülés volt a következménye.

Pennsylvania állam kormányzója a sztrájkolók ellen — mint ily esetekben mindig — a legnagyobb erélyvel akar eljárni. A sheriffek és örök oda lettek utasítva, hogy a zavargások megismétlődésének esetére könyörtelenül járjanak el.

HA OLVASNI akar szép regényt INGYEN kap olyant, ha erre a címre küld egy kétczentes bélyeget: RUTTKAY JENŐ 106 AVENUE B, NEW YORK

DR. KIRÁLY BÉLA

KERESZTÉNY GYÓGYINTÉZETE

123-5 Street, McKeesport Pa.

Gyógykezelék a saját intézetemben mindennemű betegség, egy nőknél mint fé fiaknál kés, fájdalom és elaltatás nélkül. Haskéregszűlést, rákot, jóttálas mellett, operáció nélkül végbélhajokat. Férfiaknál és nőknél 8-10 nap alatt folyásokat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokat vesznek igénybe. LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBE EMLITSÉK A „BEVÁNDORLÓ”-T. Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszolok.

A NAGYVILÁGBÓL.

Általános védőkötelezettség Angliában.

A londoni felsőházban Robert lord a héten nyújtotta be törvényjavaslatát az általános védőkötelezettség behozataláról, mely szerint minden ép férfi 18 éves korától 30 éves koráig katonaköteles legyen. Az indoklásban Robert lord erősen kikel a jelenlegi politika ellen, mely „játékot üz az ország és a nemzet biztonságával”, míg ellenben e törvényjavaslat elfogadása esetén egy millió jól begyakorolt és fegyvelmezett katona állana rövid idő alatt az ország rendelkezésére.

A honvágyó Castro. A jelenleg Santanderben, Spanyolországban élő Castro, volt venezuelai elnök manifestumot adott ki, melyben kijelenti, hogy nem tart többé igényt az elnökségre, s egyetlen vágya, hogy hazai földön halhasson meg.

Bányászerecséltenség. Belmezben, Spanyolországban, egy bányarobbanásnak több száz ember áldozatul esett. A szerencsétlenek a romok alatt vannak eltemetve, melyeket még nem bírtak eltakarítani.

Uralkodók találkozás. Bécsi lapok szerint Ferencz József császár és Viktor Emánuel olasz király nemokára találkoznifognak. A találkozás helyül Brezegn Vorarlbergben van kiszemelve.

A magyar országgyűlést elnapolták. A magyar képviselőház üléseit szeptember végéig elnapolta, miután utolsó ülésén tudomásul vette Wekerle újonnan való ki-nevezését.

A népszerűtlen trónörökös. Ferencz Ferdinánd trónörökös a napokban Romániába utazott. Az udvari vonatot, melyen utazott, amint az Segesvár közelében elhaladt, ismeretlen tettesek kövel megdöbálták. Az eset politikai körökben kínos feltűnést keltett.

Szent háború a sah ellen. A Mujtehidó szent kollégium Teheránban elhatározta, hogy belevatkozik a helyzetbe, s szent háborúra, fölkelésre ígat mindenkit a sah ellen, kinyilatkoztatva, hogy a sah és követői nem igazi muzulmánok. Ma már az egész ország fegyverben áll, s hogy mi lesz az eredmény, senki sem tudja megmondani.

A perzsa külügyminiszter megkísérelte a fölkélekkel való megegyezést, de ez nem sikerült, s további háborúra van kilátás.

Suffragisták a fogságban. Londonban újra tizenkilenc nő ment egyhónapi fogságba azért, mert résztvettek a jun. 29-iki zavargásban, midőn a képviselőház ablakait kövekkel bevették. A vádlottakat bírásra ítélték, de miután ennek fizetését megtagadták, a börtönbe kellett vonulniuk. A bíró éles szavakkal bélyegezte meg az az szokást, hogy előkelő nők ilyen zavargásokban résztvesznek.

Teheránt elfoglalták. A perzsa nemzeti fölkélek Liphadas vezérlete alatt bevonultak Teheránba, s azt teljesen birtokukba kerítették. A fölkélek táborát titteket az utcákon; soraikban bálmulatos rend és fegyelmézettség uralkodik. A lakosság a legnagyobb mértékben rokon-szenvez velük. A fölkélek sikere egy jól titokban tartott éjjeli masirozásnak tulajdonítható. Hátrahagytak egy kis csapatot, hogy azzal a sah katonáit foglalkoztassák egy oly ponton, ahol azok már régen ezírkáltak. A főcsapat pedig titokban a főváros felé nyomult, s azt hirtelen meglepte.

A város utcain volt némi esetepaték a sah kozákaival, de ezt csakhamar elnyomták. A sah jelenleg nyári palotájában a vidéken tartózkodik, s azzal fenyegetőzik, hogy megstromoltatja a várost.

A kancellár utódja. Bülow herceg, a visszavonuló német birodalmi kancellár a héten kiballagatáson volt a császárnál, mely alkalommal dr. Bethmann Hallweg

belgyi államtitkárt, helyettes kancellárt ajánlotta utódjául.

Egy Rothschild öngyilkossága. Rothschild Albert bárónak, a Rothschild-bankházak bécsi főnökének fia, atyja palotájában Bécsben agyonlötöte magát. Az öngyilkos mindössze 21 éves volt. A tett oka boldogtalan szerelem.

A columbiai fölkelés. A columbiai lázadásnak hamar vége lett. A fölkélek minden vérontás nélkül megadták magukat. Suarez ezerekes, a fölkélek egyik vezére Venezuelába szökött. A forradalom Reyes elnöklése ellen tört ki, aki pár héttel ezelőtt Londonba menekült.

Havazás Svájcban. Ebben a roppant hőségben szinte különösen esik azt a hirt hallani, hogy a tiroli hegyek között és Svájcban nagy hóviharok dúlnak. Ezt jelentik az európai táviratok. A havazás olyan erős, hogy a közlekedés megakadt, s lavinaveszélytől félnak. Tiroi vidékét és Svájcot csaknem teljesen, vastag hóréteg borítja.

Németek tiltakozása. Németország, közös egyetértésben az Egyesült Államokkal, Angolországgal és Ausztria-Magyarországgal, értesítette a kuzini kormányt, hogy tiltakozik a manduriai vasut ügyében Oroszországgal kötött szerződése ellen, s azt nem ismeri el.

Roosevelt utazása. Az északi Afrikában vadászó Roosevelt-expedíciónak mult hétfőn és kedden korán reggeltől késő estig masirozni kellett oly vidékeken, ahol egy csepp vizet sem lehetett találni. Még a keddi éjjelt is egy száraz sivatagban kellett eltölteniük.

Meghalt török herceg. Suleiman herceg, a jelenleg uralkodó török szultán testvérecesse Konstantinápolyban, 49 éves korában meghalt.

Kegelem a katonaszökevényeknek. Az osztrák-magyar monarchia külföldi konzulátusait utasított kaptak, hogy a császár 60 éves uralkodói jubileuma alkalmából a külföldön tartózkodó katonaszökevényeknek engedélyeztet kegelem ügyében kérdezősködőknek készséggel adjanak felvilágosítást, s igyekezzenek az eziránt fenforgó kételyt eloszlatni.

Elégtétel Argentiniának. A bolíviai kormány legmélyebb sajnálatát fejezte ki az argentinai kormány előtt a La Pazban előfordult Argentína-ellenes tüntetések felett, s kijelentette, hogy a jövőben mindent meg fog tenni az ilyen tüntetések meggátlására.

Egy hadügyminiszter balesete. Piequart tábornok, francia hadügyminisztert a július 14-iki ünnepségek alkalmával rendezett katonai parádén való részvételkor löva levetette. Egy kis karczóláson kívül más baja azonban nem esett, s csakhamar visszaült lovára, s nyugodtan vett részt továbbra is a menetben.

Pásztor Béla

ez idő szerint Berwickben és környékén dolgozik. Ajánljuk öt ottani honfitársaink jóindulatába és pártfogásába.

Magyar fogorvos

Fogházás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.

DR. FRANK KERN

233 EAST, 10. UTCZA, NEW YORK. — Az első és második Ave. közt. — RENDEL: Reggeltől 10-től esti 8-ig. Vasárnap: Reggeltől 10-től d. n. 1-ig.

JOGÜGYI IRODA

KIZARÓLAGOSAN HAZAI ÜGYEK ELINTÉZÉSÉRE. KÜLÖNÖSEN TELEKÖNYVI ÉS ÖRÖKÖSÖDESI ÜGYEK RENDEZÉSÉRE. ELKÉSZIT MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ OKMÁNYOKAT JUTANYOS ARON. AZ IRODA ELÉN ÁLL

DR. VASVÁRY W. JENŐ

OKLEVELES HAZAI ÜGYVÉD, A „BEVÁNDORLÓ” SEGÉDSZERKESZTŐJE. Levélbeli megkeresések így czímzendők:

BEVÁNDORLO

327 East 13th Street, New York.

SZABÓ LAJOS postamester

CHROME, N. J. és VIDÉKE

EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ- ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE. Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakszerűbben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. CZIM: LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

Hazai dolgok.

Fogházra ítélt ügyvéd.

Budapest. Valasek Pál volt nyitrai, jelenleg budapesti ügyvédnek, valamelyik volt kliensének a költségjegyzéke miatt póré támadt a váci járásbírósnál. A bíróság az ügyvédre nézve rosszul végződött, amiért Valasek nagyon megharagudott dr. Perényi Jenő váci aljárásbíróra. Egy elhasznált piszkos papírlapon beadványt intézett a bírósághoz, amelyben rosszakaratú embernek nyilvánította Perényi albirót, aki neki szándékosan kárt okozott. Két másik ügyben is ilyen zsiros, gyűrött papírral írt panaszos beadványát Valasek Pál. Amikor azután a bíró tiszteletességét külön 40 korona pénzbírságra ítélte, Valasek egy panaszos levélben azt írta dr. Perényiről, hogy külföldön az ilyen bíró már régóta a fegyházban volna. A kir. ügyészség ezekért a beadványokért három rendbeli hatóság előtti nyilvános rágalmazás miatt emelt panaszt Valasek Pál ügyvéd ellen, akit a pestvidéki kir. törvényszék a vádbeli eseményekért hat havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte. A kir. tábla Istvánffy Lajos előadásában tárgyalta ezt az ügyet és a vádlott eseményét egy rendbeli hatóság előtti rágalmazásnak minősítve, a vádlott büntetését egy hónapi fogházra és 60 korona pénzbüntetésre szállította le.

Karabélyal a halálba.

Budapest. A Rákóczi-ut 53. számú ház egy földszintes lakásában mellbelőtte magát Balárdy János, 22 éves kereskedő, a Hangya-szövetkezet egyik fiókjának üzletvezetője. Az öngyilkost a mentők a Rókus-kórházba szállították. Balárdy öngyilkosságának oka — ez teszi az esetet feltűnővé és ez emeli ki a szimpla öngyilkosságok közül — amerikai párbaj. Balárdy János szerelmes volt egy hivatalnoknőbe, akinek barátságáért egy kollektívával versenyzett. A riválisok összetűztek, majd elhatározták, hogy amerikai párbajjal döntik el, hogy kié legyen a közös ideál. A szerencse az ellenfélnek kedvezett. Balárdy húzta a fekete golyót. A terminus június utolsó napja volt. Balárdy János napokkal ezelőtt mondta már övegy anyjának:

— Édes anyám, nekem meg kell halnom. Ne sírasson, ha elcséj nem élek már. Amerikai párbajt vívtam!...
A szerencsétlen fiatal ember környezete állandóan őrizte Balárdyt, hogy végzetes szándékát ne hajthassa végre. Minap délelőtt mégis sikerült a halálós szándék. Egy óeska esendőr-karabélyt kerített valahonnan, azzal melbe lötte magát. Az amerikai párbaj áldozata haldokol, amikor a Rókus-kórházba szállították. Állapota délutánig sem változott; sebesülése feltétlenül életveszélyes, eszmélete egy pillanatra sem tért vissza.

A flóbert.

Arad. Megrendítő szerencsétlenség történt egy aradi diáknak. Mihálik Béla könyvelő hasonló nevű 14 éves fiát, aki most végzte a IV. polgári kitűnő eredményel, egy barátja egy szerencsétlen véletlenből kifolyólag agyonlőtte. A tragikus eset Pusztá-Tenyőn történt, ahová reggel ment ki a kis Mihálik, hogy ott töltsse a vakációját. A diák szokás szerint flóbertet is vitt magával, amelyet a megérkezés alkalmával a vállára vetett. Barátja örömmel fogadta az állomáson aradi vendégét és az üdvözlés után elkérte annak flóbertjét és próbálgatni kezdte azt. Nem tudta, hogy a fegyver meg van töltve, ezáltal vette Mihálikot és elcsütötte a fegyvert. A flóbert elsült és a vakációra menő szegény kis Mihálik-gyerek holtan esett össze.

Negyvenéves találkozó.

Eperjes. Ritka összefutás volt minap Eperjesen. Minap találkoztak ugyanis azok, akik az 1868—69. iskolai tanévben az eperjesi evang. kollégiumban érettségig tettek. A találkozó összesen kilencven gyűlte össze és pedig: Meskó László dr. államtitkár, Hartmann Sándor dr. budapesti ügyvéd, Röck Gyula budapesti gyáros, Hartmann Samu eperjesi orvos, Janovics Gyula magánhivatalnok (Budapest), Institoris István vármegyei főorvos (Arad), Krajcsóvics Lajos mérnök, Plis Lőrincz Károly vasuti főellenőr, Schön Hugó dr. nyug. járásorvos (S.-A.-Ujhely) és Schirger Gusztáv kassai gyáros. Az iskolatársak a délelőtti folyamán a kollégiumban gyűltek össze, hol egyedül ő és még tényleg működő volt tanárukat, Ludmann Ottó, a Ferencz József-rend lovagját, Meskó László dr. államtitkár üdvözölte. Ezután a temetőbe mentek ki, hol megkoszorúzták ellhunyt hírneves tanáruk sírját. A délelőtti folyamán az államtitkárnál az ág. hitv. ev. tanáregyesület elnöke és Szilávik Mátyas

rektorprofesszor vezetésével a kollégium négy tanítványának tanári kara tisztelt. Délben közeledő volt.

A cseresznye miatt.

Győrök. Arad megye. Csernát Ferencz tizenhárom éves pékinas belépőzött gazdájának, Mayer Ágostonnak a kertjébe és ott a cseresznyét megdézsmálta. Mayerne ezt észrevette és a kezében levő konyhacéssel hátbadöfte, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a fiu haldoklik. Mayerne ellen megindították a vizsgálót.

A vasut tolvajai.

Kaposvár. A itteni rendőrség leleplezte Matán József vasuti kalauzt, aki a vasuton érkező árukat megdézsmálta. A lakásán tartott akkori házkutatás alkalmával sok árut találtak és Matán teljes beismerésben volt, mindazonáltal ekkor szabaddal hagyták, de a nyomozást folytatták. Kéthavi nyomozás után most kikérült, hogy Matán egy nagyszabású tolvajsövetkezet főnöke, amely a somogyi helyi érdekű vonalon és a máv. budapest—fümői vonalán működött Kaposvár és Zágráb székelyllyel. Az ellopott áruk értékesítését főleg Zágrábban végezték. Matán letartóztatták. A napokban több letartóztatást várnak ugy Kaposváron, mint Zágrábban.

Kirabolt cigányok.

Kaposvár. Az igali járásban levő Bücsü község határában. Gál Gyula nagybirtokos földjén, hónapok óta egy békés cigánykaraván él teknővájából és kovácskodásból. Minap hajnalban a cigányok sátráinál négy esendőr jelent meg azzal, hogy a cigányokat a göllel vásárolni való lólopással gyanúsítják. A esendőrök ezután szoronyt szegyezve átkutatják a sátrakat és 440 korona készpénzt, sok ékszert és több más holmit, mint gyantust elkoboztak. Távozásukkor a cigányoknak meghagyták, hogy addig, míg a esendőrség vissza nem jön, el ne távozzanak tanyájukról. Délfelé a cigányok bementek a göllel esendőröshöz s ügyükben felvilágosítást kértek, de itt semmit sem tudtak, majd a göllel esendőrség telefonon fordult a többi esendőröshöz felvilágosításért, de lólopásról egy órs sem tudott. Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a cigányoknál megjelent esendőrök szélhámos gonosztevők voltak. A vizsgálatot erőlyesen folytatják. A gyantú somogyiegy bolgár kertészekre irányul.

Hajnal Lidia gyilkosa.

Kassa. Ez év január tizenkettedikén történt, hogy kirabolták és meggyilkolták Hajnal Lidia rendőri felügyelet alatt álló leányt. A rendőri nyomozás nem tudta kézrekeríteni a rablógyilkost, mire körülbelül egy hónappal a gyilkosság elkövetése után elfogtak egy Kiss János nevű 34-ik gyalogezredbeli közlegényt, a ki gyűrűket akart elzalogosítani. A zálogház tulajdonosa a gyűrűkben ugyanis felismerte a meggyilkolt Hajnal Lidia ékszereit, Kiss azonban mindvégig tagadta, hogy ő követte volna el a gyilkosságot. A hadbíróság most ítélkezett a fogoly katonára felett. Az ítélet kétévi, börtönnel szigorított fogsággal sújtja a konokul tagadó katonát. A majdnem félszázéves vizsgálói fogságot nem számították be büntetésébe, amelynek kitöltése után még hátralevő katonai kötelezettségének is eleget kell tennie. A büntetés kiszabásánál a bíróság a vádlott tagadásával szemben csak a nyomozás alapján szerezett impressziókra támaszkodhatott, valamint arra a tényre, hogy Kiss János beismerte, miszerint a gyűrűk a gyilkosságból származnak.

Két legény egy csárdában.

Kiskőrös. A szomszédos Szentimre községben véres multság volt minap este. A falu koresmájában együtt mulattak a legények és a leghangosabb volt közöttük egy Kulányi István nevű parasztlégény. Éjjeltájjában aztán bejött a koresmába a falu másik leghangosabb legénye, Korom Máté. Valamit szolt riválisának; ez visszafelélt és rá akart rohanni. A másik azonban előrántotta revolverét és szíven lötte vetélytársát.

Izgalmas lelkészválasztás.

Nagyszalonta. Izgalmas lelkészválasztás volt itt a napokban. Két jelölt állott egymással szemben, a magyarok jelöltje Baksay Péter lutheránus pap és a tótok jelöltje Liehner Lajos priblijai lelkész. Apresbiterium a tótok jelöltjét nem akarta kandidálni, mire ezek Scholtz Gusztáv püspökhöz küldöttséget menesztettek. A püspök közbenjárására ezután Lichtmert a püspök közbenjárására ezután Lichtmert is jelölték. Minap ejtették meg a választást rendkívül nagy érdeklődés mellett. A választási aktus alatt a magyarok és

a tótok között heves jelenetek játszódtak le, úgy hogy a kirendelt esendőrök a rendet csak nehezen tudták fentartani. A választás a tót jelölt győzelmével végződött, aki 221 szavazatot, míg a magyar jelölt csak 91 szavazatot kapott.

Az ördög cimborái.

Nagyvárad. A babona még mindig uralkodik a lelkek fölött faluhelyen. A jámbor falusiak hisznek az ördögben, aki elviszi őket vagy megnyomorgatja a legkedvesebb jószágait, ha nem cselekednek a kedve szerint. A babonás hiszékenység két mikló-lázuri jómódu gazdát juttatott romlásra. Két furfangos esaló zsarolta el a vagyonuk javarészét. A szélhámosok Kohn Illés és Blau Róbert, akik megtudták, hogy Onuez Száva és Pop Mitru, mióta a feleségük meghalt, rémséges babonás rettegésben élnek és éjszakánként lelik a halottak szellemét. A két esavargó közül Kohn Illés egy éjszaka belépőzött Onuez Száva házába s éjszaka fehér lepedőben zörgött a babonás ember ablakán. A kétségbeesett gazda kinyitotta az ablakot. A kísértet fájdalmas nyöszörgő hangon csak ennyit mondott:

— Váls ki a kárhozatból.
Erre elünt. Másnap Kohn Illésnek volt rá gondolja, hogy a babonás emberrel összekérüljön s a földöntuli életéről kezdett vele beszélgetni s a felesége rettenetes szenvedéseiről mondott rémes történeteket. Azt is elmesélte, hogy ilyenkor a rossz szellemeket meg kell vásárolni s a felesége sírjára vigyen ki pénzt és ássa a fejféhoz. Másnap újra megjelent a kísértet az ablakon át és most már így nyöszörgött:

— Fizess kétszáz forintot az ördögnek.
A babonás ember vitte a pénzt a temetőbe. A két szélhámos pedig vidáman osztozkodott éjszakánként a temetőbe hordott pénzen. Ugyanezt a módot próbálták meg Pop Mitruval is, aki szintén lépre ment és a két babonás ember hordta hűségeen a pénzt a temetőbe. Lassan minden vagyonukat pénzé tették és már alig maradt valamijük, mikor a szomszédokban gyanut keltett a két ember hirtelen eladósodása és addig falgatták őket, amíg elmondták, hogy az ördögnek fizeték oda váltságdíjat a feleségükért minden pénzüket. A esendőrök ezeknek a meséknek a nyomán kutatni kezdték a esalókat s a két szélhámost kézrekerítették és letartóztatták.

Jó tettert halál.

Pécska. Varga András pécskai lakos összevezett a feleségével, akit ütlegelni kezdett. Csepella Antal takácsmester ezt látva, a dulakodó házaspár szétválásztása céljából közbelépett, mire Varga András egy forgópisztolyt rántott elő és feleségére lött, a golyó azonban Csepella Antal kezében halt át. Súlyosan megsérülve szállították be az arad megyei kórházba, ahol vérelgyenlősen meghalt. A vizsgálóbíró elrendelte az elhalt Csepella Antal felboncolását.

A dalárda jubileuma.

Sopron. Az itteni Dalfűzér, amelynek annak idején nagy Liszt Ferenczünk is tagja volt, minap ünnepelte ötvenéves fennállását. A jubileumi ünnepre mintegy kétszáz főnyi dalos érkezett Sopronba. A diszközgyűlésen Rátz Ottó, az egylet elnöke mondott beszédet, visszapillantást vetve az egylet múltjára. Majd a bécsi „Arminius” és „Frohsinn”, a győri énekzenegyulek, a neukirchényi és környékbeli dalárdák, a soproni egyletek üdvözölték a jubiláló egyletet és többen ajánldérfagyat nyújtották át. Délben az Erzsébet-kertben ebéd, este hangverseny volt a vendéglalárdák közreműködésével. Másnap megkoszorúzták az egylet kiváló tagjait, valamint alapítójának és első karmesterének, Altdoerfer Keresztélynek sírját. Népünnep zárta be a jubileumi ünnepségeket.

Aréscz kocsis.

Szabadka. Radák Salamon fuvaros itas állapotban ült fel fatömbökkel megrakott kocsijára s a lovakat kezdte ütlegelni. A lovak a palicsai uton megvadultak, a szekeret felfordították és a lezuhanó fatömbök Radákot agyonütötték.

Öngyilkos építész.

Székesfehérvár. Havranek György harmincznyolcz esztendősi budapesti építész, a székesfehérvári temetőben édesatyja sírján szíven lötte magát és nyomban meghalt. Havranek György, aki előkelő és kiterjedt székesfehérvári családnak a sarja, mint hátrahagyott levelében írja, súlyos ideggyógyászat miatt menekült a halálba. Alkalmassint az éjjeli vonattal érkezett Székesfehérvárra és anélkül, hogy ott lakó testvéreit, meg rokonait meglátogatta volna, még az éj folyamán kiment a temetőbe, ahol szíven lötte magát. A dörej hallatára odasietett hozzá a temetőőr,

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHAZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. NEW YORK a 74-ik utca közelében.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MASODIK AVE., A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
MINDEN ESTE ELSORANGU ZENEKAR.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, P. A.
FIRST NATIONAL BANK
Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.
IGAZGATÓTANACS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thomson. ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.
A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK ugy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ÖN BETÉZVE ezen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivetheti.
BETÉTEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrövidebb idő alatt.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árára vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélleg. CZIM:
FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

TŐKE: 100.000 dollár. FELESLEGE: 500.000 dollár
Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair jr.
SCRANTON SAVINGS BANK
120 és 122 WYOMING AVENUE, SCRANTON, Pa.
Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben.
ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIANAK LEGE É G I B B TAKARÉKPÉNZTÁRA.
Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
Kamatokat januárius 1-én és július elsején kifizeti.
BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCZIG NYITVA.

Alapított 1897-ben. Telefon: 176 Melrose.
MANDEL és ILKOVITS
BANKHAZA
374 ALEXANDER AVENUE, NEW YORK.
Közjegyzői iroda. Tűz- és élet-biztosítás.
Hajó- és vasuti jegyek. Pénzküldés.
FORULJANAK BIZALOMMAL A BRONXI MAGYAR BANKHOZ.

de már nem segíthetett rajta, mert az életunt férfit a golyó azonnal megölte. Havranek György övegy ember volt. Két gyermekével Budapesten az űllő-ut 91b számú házban lakott. Az ősi koronázó városban sorsa iránt nagy a részvét.

Gyilkos villám.

Szükszó. A városban és környékén nagy vihar és jégeső vonult keresztül. Az eső felhőszakadászerűen ömlött alá. A hegyekből patakokban folyt a víz és több helyen elsodorta a veteményeket. Papp István gazda feleségét és két leányát a hegyen kapalgatva érte a vihar. A nők a nagy zivatar elől egy cseresznyefa alá menekültek, ahol Pappné és egyik leányát a villám agonsújtotta.

Rejtélyes eset.

Szolnok. Nagykatá és Szele között a pályatesten eszméletlen állapotban teljesen levetkőzötve találtak Grues Lyubomir aradi kulturménenöki tisztet, aki pár nap óta lakásáról elünt. Fején életveszélyes seb tátogott. Beszállították a szolnoki kórházba. Erélyes nyomozás fogja kideríteni, hogy büntény vagy baleset forg-e fenn.

Gyilkosság.

Ujpest. Paksai József ötvenhárom éves péksegéd katonafiával, fia menyasszonyával és tizenöt éves leányával a Szent Gellért-utczán keresztül az upesti hajóállomás felé igyekezett. A Szent Gellért-utca 6. számú háza előtt szembe jött velük Sperger Ignác huszonöt éves köcsiszoló-segéd s melbe lökte Paksit. Ebből szóvaltás támadt, Sperger kést rántott elő s szíven szurta Paksit, aki nyomban összeesett és meghalt. Sperger a gyilkos-

ság után kerekelt oldott, a járőrelők és Paksii hozzátartozói üldözöbe vették, de nem sikerült elfogniok. A holttest sokáig ott feküdt az utca kövezetén s ez alatt az idő alatt nagy embertömeg vette körül. Sperger, akit valószínűleg furdalt a lelkiismeret, időközben visszatért s a bűmeszködők közé vegyült. Paksii katonafia s ennek menyasszonya azonban felismerték s átadták a közelben tartózkodó rendőrnök, aki az upesti kapitányságra vitte. A rendőrség megindította a vizsgálatot, több tanut kihallgatott már, akik Spergerben felismerték a gyilkost. Sperger zsebében megtalálták a kést is, amelyen vérfoltok vannak. Az elvetemült embert, aki konokul tagad, a rendőrség természetesen letartóztatta.

Felfüggesztett jegyző.

Zombor. A főszolgabíró Szilvássy György esátljai községi jegyzőt különféle hivatali visszaélések miatt állásától felfüggesztette és ellene a fegyelmi eljárás megelőző vizsgálatot elrendelte.

Mérgezett hus áldozatai.

Zsolna. Belluson egy parasztasszony patkánymérget tett ki az udvarra, miből az udvaron legelésző úszó is evett, amitől ez elhullt. A mérgezett állat húsát az asszony szomszédainak eladta. Három ember, kik a mérgezett állat húsából ettek, meghalt és többen súlyos betegek. Az asszonynak semmi baja, mert nem evett a húsból. Az asszonyt letartóztatták.

Kitérés.

Ki a legény a csárdában?

A „Pesti Napló“ a július elsejéről keltetett számában a következőket vezérlik:

Ma estére nagy leszámolás készült a függetlenségi pártban. Viharfelhők lógtak az égen és a beavatottak sötét ábrákkal jártak körül, veszekedést, leszámolást, szakadást sejtetve a kíváncsiakodókkal. Azonban semmi sem történt. Se veszekedés, se leszámolás, se szakadás, se semmi. Kossuth Ferenc előterjesztette az intézőbizottság tegnapi határozatát és a párt ezt egyhangulag magáévá tette. Azután kellett volna jönni a nagy leszámolásnak, de ez elmaradt. Kossuth motyogott még valamit a tárgysorozat egyéb pontjáról, de az emberek eljenezni kezdtek, szólni senki sem akart és ezzel mindenek vége volt.

Tudni kell pedig, hogy ma kellett volna előlennie annak a kérdésnek, hogy ki a legény a csárdában? Ennek a nagy és nyílt ellentétnek, amely Kossuth és Justh között immár leplezetlenül kitört, ma kellett volna elintéződnie és Kossuth volt az, aki el volt tökélyre arra, hogy végre megkérdezi a pártot, vajon ki a vezére? Ó-e, vagy Justh? Tervezték, hogy valaki felszólal és elítéli Justhék folytonos frondját, mire kitört volna a nagy zenebona. Kossuthot ma délelőtt felkérték, hogy akadályozza meg e kérdés szövegrehozatálát, de ő kijelentette, hogy sem kedve, sem hajlandósága sincs, hogy ezt megadja. A koczká el volt vetve. És mindkét részen készülték is a mai esti nagy leszámolásra.

Estére azonban lelohadtak a kedélyek. A bátorság mindkét részen az urak inába szállt. Kossuth nem mert kikezdeni Justhtal és Justh jobbnak látta elhalasztani a leszámolást. Senki se akarta kardját kihúzni. És így megint nem tudjuk, ki a vezér? Illetve a két vezér között ki az erősebb? És a király megint zavarban lesz és érthető, ha nem fogja tudni, mit csináljon. Elvégre az urak a bolondját járatják vele és egyszer így, mászor amugy beszélnek kiküldött emberével. Egyszer Justh, mászor Kossuth akar egyetértésre jutni a király emberével, de mire a határozatra kerül a sor, összevesznek és csak a visszautasításban van köztük egyetértés. Egyébként pedig folyton mást beszélnek, mást akarnak és nyíltan és titokban szidják és harezra szoligatják egymást.

Hába mondják, hogy a párt egységes és hogy Kossuth a vezér, az egész világ tudja, hogy ez nem igaz. Kossuth a koalíciót szeretné fentartani, Justhék függetlenségi kormányt akarnak. Kossuth nem akar menni a régi hatvanhetekekkel, Justhék azonban igen, ha feltételeik egyébként teljesülnek. Kossuth Andrassyékát szereti, Justhék pedig utálják Andrassyékát. Hát hogyan lehet ilyenformán egységről beszélni? Egység nincs és egységes vezetése sincs. Két párt húzódik meg egy helyiségben. Ez azonban csak a házbér szempontjából lehet praktikus gondolat. Politikailag lehetetlen és veszedelmes és utját állja minden képzelt megoldásnak. Amíg a függetlenségi párt belső válsága el nem intéződik, nem lehet elintézni a politikai válságot sem. Mert amíg a pártban kétféle huznak és ilyen és olyan megoldásnak is van tábora, addig a királytól se lehet várni, hogy döntésre határozza el magát. A döntés a függetlenségi pártban áll és a függetlenségi pártnak kell végre is már nyilatkoznia arról, hogy mit akar. Akarja-e, hogy Kossuth a koalíció elemeit támaszolja új életre és velük folytassa az eddigi politikát, vagy pedig azt akarja, hogy a Justh terveknek legyen többsége? Erről egyszer már nyilatkoznia kellene és ha nincs meggyőzés, szét kell válnia az ellentéteknek. Jobbra az egyik, balra a másik. Csak együtt nem maradhat az, amiben ekkora az ellentét.

Ez nem a párt szétszakítását célzó ugatás, amiből senkinek se lehet haszna, hanem ez a válság megoldásának megkönnyítése, amely az ország szempontjából elvégre mégis a legnagyobb érdek. Mert ha a különeműek szétválának, akkor vagy Kossuthékkal, vagy Justhékkel jöhet létre valami többség, amelylyel aztán meg lehet csinálni a kibontakozást. De ha a két ellentét együttmarad és folyton meggátolja, hogy a másik meg tudjon csinálni valamit, akkor ebből tényleg nem lehet más, mint országos felfordulás. Ez pedig kinek lehet az érdeke? Aki a békét, a kibontakozást akarja, annak a hareztól sem szabad visszaradnia. De ha az urak ezt a harezot még a saját soraikon belül se merik elkezdni, hát ak-

kor milyen bátorsággal fogják folytatni az igazi ellenség szemben?

Holnap bizonyára diadalmasan fogják hirdetni, hogy pártjuk milyen egységes és hogy milyen lelkesedéssel sorakozik Kossuth Ferenc körül. De hát igazán azt hiszik, hogy most erre a nagy hazugságra van szüksége az országnak? Hisz a koalíció is a nagy hazugságok terhe alatt omlott össze. Hát hogyan akarják lehetővé tenni a kibontakozást, ha megint csak egy ilyen nagy hazugsággal kezdik!

Andrassy tette.

A kivándorlási törvény végrehajtása.

Andrassy Gyula gróf belügyminiszter távozása előtt egy nagyjelentőségű rendeletet adott ki. Ez a rendelet az új kivándorlási törvényt, az 1909. évi II. törvényeket lépteti életbe. Egyidejűleg kiadta a belügyminiszter a törvény végrehajtási utasítását is.

Már a kivándorlási törvény tárgyalása alkalmával rámutatott Andrassy arra, hogy a kivándorlási ház emelkedését nem lehetett annak tulajdonítani, hogy az érvényben levő törvényes intézkedések megfelelőek-e, vagy hézagok. És javaslata indoklásában is hangsúlyozta, hogy a kivándorlás emelkedését közgazdasági és erkölcsi okokra lehet visszavezetni, ezeket az okokat pedig magában bármilyen kivándorlási törvény nem változtathatja meg. A most életbe lépő új kivándorlási törvény hivatása sem lehet az, hogy a kivándorlással kapcsolatos gazdasági és társadalmi bajokat orvosolja. Közállapotaink javulása, minden társaságunkban és a gazdasági és társadalmi fejlődés minden vonatkozásában érvényesülő termékeny munkásság csökkentheti csak azokat a válságos jelenségeket, amelyek a kivándorlást rohamosan fokozzák immár csaknem hat év óta. A most életbelépő kivándorlási törvény feladata első sorban a kérdés közigazgatási vonatkozásainak rendezése, a kivándorlási érdekeit veszélyeztető és a kivándorlást a természetes — sajnos, ugyanis elég magas — mértéken túl fokozó tényezőket megszüntetése. Még itt is határt szab az államhatalom beavatkozásának a közszabadság, a szabad költözködés elve.

A végrehajtási utasításban a belügyminiszter minden részletre kiterjedő gondossággal írja elő a hatóságok teendőit és viszi át a gyakorlatba a törvény cizellatait.

De Andrassy nem állt meg annál a határnál, amelyet a törvényes eszközök szűk keretei szabnak elébe. A végrehajtási utasításban részletesen körülírja az új alapon szervezett kivándorlási tanács hivatását. Andrassy ezt a fontos intézményt úgy kívánta megalkotni, hogy az közvetlen kapcsolatot teremtsen a társadalmi és gazdasági élet erőntényezői és az állami tevékenység közt. Az állam szervezi, irányítja, anyagi és közigazgatási eszközökkel támogatja azt a hatalmasnak, az egész országra kiterjedőnek kontemplált társadalmi és gazdasági szervezetet, melynek központja, lelke a kivándorlási tanács volna.

A végrehajtási utasítás részletesen fejti ki a tanács feladatait. A kivándorlási törvény 52. szakaszában foglalt rendelkezések szerint az 1903. IV. t. c. alapján szervezett kivándorlási tanács megbízása megszűnik s a belügyminiszter gondoskodik, hogy helyébe Budapest székhellyel új kivándorlási tanács szerveztessék.

A tanács a szállító vállalkozók és helyettesik részére, valamint az iródk felállítására adandó engedély, illetőleg jóváhagyás megadásánál, korlátozásánál vagy megvonásánál a belügyminiszter által előzetesen meghallgatandó, ezenfelül a kivándorlásra vonatkozó minden kérdésben véleményét a belügyminiszterrel közölheti s ennek felhívására véleményét ad.

A kivándorlási tanács hivatva lesz a kivándorlási ügyek intézésénél a belügyminisztert, esetleg a társadalom tevékenységének igénybevételével is támogatni. E támogatás abban fog megnyilvánulni, hogy a társadalmat a kivándorlási mozgalommal közvetlenebb összeköttetésbe hozza, vele egyfelől a kivándorlás által veszélyeztetett nemzeti érdekeknek, másfelől a kivándorlók egyéni érdekeinek megvédésében közreműködik. E végből a külföldi magyar gócpontokon hazafias ezúlványok létesítését elősegíti; a megalakult magyar egyesületekkel állandó kapcsolatot tart fenn; a kivándorlók által követett utvonásokat és a szállító vállalatokat figyelemmel kíséri; a kivándorolók szándékainak — esetleg népies alakban közzétett ismertetések útján — felvilágosítást ad a külföldi kereseti viszonyokról és a megélhetés ottani

feltételeiről; a kivándorlóknak megtakarított pénzüik gyümölcsöző elhelyezésére nézve útmutatást ad és általában gondoskodik a kivándorlók nemzeti érzésének ápolásáról és az esetleg szükséges anyagi-erkölcsi és jogsegély nyújtásáról. A belügyminiszter a tanácsnak évenként egyelőre ötvenezer koronát bocsát a rendelkezésére.

Nagy fontossága van ezek után a tanács összeállításának. A nagy érdekek szempontjából kívánatos, hogy önzetlen, tetterős férfiak kerüljenek oda, hogy munkájukkal és példaadással végre eslekvésre serkentsek azokat a társadalmi és gazdasági tényezőket, amelyek feladata a kivándorlás bajainak orvoslása körül tiizserte nagyobb, mint a kormányhatalomé. A tanács munkásságának egyik legényesebb irányzata legyen az is, hogy kivándorolt honfitársainkban a távolban is erősítse a hazához tartozás érzését. Ezt széleskörű egyházi, kulturális, gazdasági és társadalmi akció biztosíthatja. A végrehajtási utasítás megjelöli az irányokat. A megvalósítás nehéz feladata ezen a téren a kivándorlási tanácsra vár, mint az a dolog természetéből folyik.

A külföldi hajótársaságok jogviszonyaira és az ezzel összefüggő kérdésekre irányuló intézkedésekre vonatkozólag a végrehajtási utasítás még nem tartalmazhat új rendelkezéseket, mert ezek a kérdések még függőben vannak. A külföldi hajótársaságokkal folytatott tárgyalások még nem vezettek végleges eredményre, mert ezek a társaságok nem akarják magukat a törvény kijátszását biztosító feltételeknek alávetni. A kormány viszont ragaszkodik a törvényben lefektetett elvek érvényesítéséhez.

A végrehajtási utasítás kibocsátásával egyidejűleg lép életbe a kivándorlási biztosság szervezete is.

Királyi korcsmáros.

A belga fejedelem legújabb ötlete.

A tiszteltreméltó korcsmárosokhoz bizonyára boldog örömmel fog tudomást venni arról a Brüsszelből érkezett hírről, amely azt adja tudomásukra, hogy rövidesen felséges kar- és szaktársuk akad Lipót belga király személyében, aki, miután már sorra eladogátja kastélyait, festményeit, butorait és ezüst evőeszközeit, most még korcsmárosnak is felesap.

Ez nem tréfa, hanem komoly valóság. Lipót király ugyanis elhatározta, hogy a kínai pavillonból, amely a laakeni nyári kastély parkjában van, vendéglőt csinál. Még pedig valami különleges és rendkívülit. Nevezetesen egy kívül-belül eredeti kínai vendéglőt, amelyben a szórakozni vágyó európai épp úgy érezze magát, mintha ezofpos embertársai távol hazájában volna. Az európai kultúrember ugyanis e vendéglőben nem fog késsel és villával enni, hanem pálecsikkal és az ujjával, úgy amint ezt az ég gyermekei teszik. És a kiszolgálást sem frakkos pincérek fogják végezni, hanem zaj nélkül járó, buján öltözött, ives szemöldökű kínai férfiak és kínai leányok. Férfiakat fognak találni erre a célra bőven, de bajos lesz gyorslábú és fürgé kínai leányzókat találni, mert tudvalevő, hogy kínai esztétikusok a kínai nőket gyermekkoruk óta lábesonkításra kényszerítik, hogy kicsiny legyen a lábuk. Nem is igen járnak odahaza, hanem fekszenek. A király mégis reméli, hogy Kínával való jó összeköttetés révén majd sikerülni fog neki elegendő s jó kínai nő személyzetet is szerezni. A kínai vendéglő, amelyet a király egy udvari embernek ad bérbe, tekintélyes hasznot fog hajtani. Ebből a haszonból utóbb a vendéglő helyén kínai múzeumot fognak berendezni. Így gondoskodik Lipót király az országáról. A kellemest összeköti a hasznossal.

Éjjeli botrány.

A megkarmolt tűzérőrnagy.

„A Nap“ közli június 30-án:

A Jardin de Paris-ban hangos botrány történt a szombatról vasárnapra virradó éjszaka. A szereplők: egy tűzérőrnagy, a la belle Leoná-hoz címzett táncosnő, és Maurice, az apachetáncos. Amit nyilván úgy kell érteni, hogy nappal apache, éjjel táncos. Ugy kezdődött a dolog, hogy a tűzérőrnagy itta a pezsgőt, a la belle Leoná táncolt, az apache pedig apacsolt. Éjjelig nem volt semmi baj. Egy órák sem. Fél kettőkor tört ki a katasztrófa.

Vége volt már a tánc-produkcióknak és a tűzérőrnagy, aki elég mélyen nézett a Cliquot üvegének a fenekére, már egész

Alapított 1882. Legelő magyar bankháza.

Hugo Lederer's BANK OF EXCHANGE

55 AVENUE B, 4-K UTCZA SARKÁN, NEW YORK.

PÉNZT legbiztosabban és leggyorsabban küld haza az ó-hazába. Minden magyarországi takarékpénztárral összeköttetésben van.

HAJÓJEGYET olad az összes hajóvonalakra a legjobb és leggyorsabb hajókra a hajótársaságok által megállapított eredeti árakon.

KÖZJEGYZŐI osztályában első díjazás mellett hazai ügyeket pontosan elintéz. Okmányokat kérésre készíttet.

HUGO LEDERER, 55 Ave B, NEW YORK

LILIOM CREMET ES SZAPPANT

RÓTH SAMUEL-félt

ha használ, arca sima, fehér, puha és mint a natum, friss és tude lesz. SZEPLŐT, májfoltot, pattanásokat, kiütéseket és minden nevezendő arczisztalanságot legrovidebb idő alatt az arczról levesz. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszerárban, a „MEGVÁLTO“-hoz.

125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.

BEKEFFY és SUSSMAN

„UNIVERSAL“ KÁVÉHAZA ÉS ÉTTERME.

1059 második Avenue, New York

az 55. és 56-ik utcák között.

AZ ELŐKELŐ MAGYARSÁG KEDVENCZ TALÁLKOZÓHELYE.

Zamatos ételek, kitünő italok, elsőrendű kiszolgálás.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA

Eivállal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Újságtól kezdve névjegyet. ÁRÁPSZABÁLYOKAT A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITÜNK. Aki sőp, izléses munkát akar, forduljon hozzánk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA

153 East 4th Street, New York.

HERKULES GYOMORKESERÜ

A LEGJOBB, LEGEGÉSZESÉGESEBB GYOMORKESERÜ.

MORTISZTÍTÓ SZER.

Hidrelelés gyomorgörcs, epék, emésztési rendeltenség nincsen többé.

Mindent gyógyít.

HERKULES GYOMORKESERÜ

KAPHATÓ AZ ÖSSZES ELŐKELŐ MAGYAR ÜZLETEKBE.

jökédvő volt. Egész otthonosan érezte magát és a földre hajolva játszott a két kis kutyájával, amelyeket direkt erre a célra szintén magával hozott. Maurice, az apache ekkor megengedte magának, hogy a tűzérőrnagy mögé álljon és amikor lehajolt, grimace-okat vágjon rá és úgy csináljon, mintha hátulról sugni akarna neki valamit, de egyáltalában nem a fülébe. A tűzérőrnagy hátrafordult és dühösen, németül rászólt az apacherre:

— Menjen az utamból! Takarodjék! Maurice visszazólt a tűzérőrnagnak: — Kikérem magamnak, ne utasítson engem rendre. Nem vagyok a kutyája.

A tűzérőrnagy felemelkedett és mármár úgy látszott, hogy egész komoly veredések lesz a dologból. A pincérek azonban a szeparéba tuszkolták a dühös apache-táncost. Ezzel minden rendben lett volna, ha a véletlen nem siet a tűzérőrnagy szerencsétlenségére. A véletlen pedig direkt sietett és a baj bekövetkezett. A la belle Leoná, Maurice partnere, aki az egész előző jelenetnek szemtanúja volt, dühösen eljett az őrnagy mellett. A tűzérőrnagy pedig nem tudta, hogy ez a szép nő az apachené és gyengéden megérintette a táncosnőt. A kezén, vagy nem is a kezén, az arczán, vagy akárhol. Leonát ekkor előntötte a mérge. Felhasználta a kedvező alkalmat, neki ugrott a tűzérőrnagnak, itóte-verte, majd éles, finom körmeivel végighasított az őrnagy arczán. Nagy botrány támadt, általános veredés, amelyben a tűzérőrnagy sebesült meg a legsúlyosabban. Egy félóra múlva jött rendőr is.

A milliomos szerelmei.

Londoban a minap öngyilkosságot követett el egy feltünő szépségű színésznő, aki azelőtt Ruiz kubai követségi tanácsosnak volt a felesége. Öngyilkosságának oka az extravaganciáiról ismert és Londonban lakó Vanderbilt Alfréd.

Ruiz asszony már a második nő, aki Vanderbilt miatt a halálba ment. Az első Burden asszony volt, akinek erős szenvedély fűzte a nábobot. Hogy ezt a viszonyt a világ és felesége szemé dőtt leplezze, Vanderbilt ismeretséget kötött Ruiz asszonnyal. Ezt a nőt szemelte ki arra, hogy a szeretőjének a szerepét játssza. Kocsin és lovon kirándulásokat tett vele, egyszerrel ő volt a bűnbak és neki kellett elszenevnie a világ elítélő véleményét és megszólását, míg Vanderbilt szenvedélyének tulajdonképpeni tárgya, Burden asszony, zavartalanul élvezte a milliomos titkos szerelmét. A titok azonban mégis csak kipattant. Vanderbilt felesége rájött a dologra, válopert indított férje ellen és Burden asszonyt is feljelentette házasságtörés miatt. Burden asszony a szegyet nem tudta elviselni és öngyilkossá lett.

Halála után Vanderbilt megszakitotta Ruiz asszonnyal való viszonyát és most már ez is látta, hogy őt tulajdonképpen csak rászédtek. Csalódása buskomorra tette és végül ő is a halálba menekült. Az amerikai és angol társaságokban e miatt Vanderbilt Alfréd minden becsületét elvesztette és Edvárd király is feltűnően mellőzte a legutóbbi londoni kiállításon.

A HALOTT ELBESZÉLÉSE.

Regény az amerikai életből.

„A Bevándorló” számára
angolból fordította: **Ligeti Imre.**

I.
Az új kliens.

(Első folytatás.)

A falakat több olajfestmény, s rézmet-szet borította. A két ablak között egy gyermek mellszobra volt elhelyezve, az egyik sarokban zongora. Erős jodoform-szagot éreztem, melyet feltűnően találtam.

Amint ott ülve várakoztam, az előbbi roham hatása kezdett lassankint elenyészni, s mindjobban éreztem magamat.

Idegesem azonban nőtön-nőtt a várakozás közben. Egyik percz a másik után telt el, s az egész házban egyetlen hang sem hallatszott. A csend nyomásztóvá és kellemetlenné vált. Csak a kandalló márványán elhelyezett kis óra kegyese hallatszott, de még ennek hangja is mindjobban elhalni látszott.

Türelmem fogyni kezdett. Az óramutató szerint nyolcz óra elmulott husz perczel. Elmulaszott volna a szolgá bejelenteni? Ha bejelentett Miss Hollisternek, miért nem jön? A jodoform szaga kezdett elviselhetetlen lenni.

Az az ötletem támadt, hogy kimegyek a kapuhoz, s ismét megnyomom a csengőt. Éppen fel akartam emelkedni, amidőn halk hangokat hallottam a lépcsőházból. Egy férfihang volt, melyre később női hang felelt, de a társalgás oly halknak folyt, hogy nem voltam képes a szavakat kivenni.

Egy perczel később selyemruha suhogását hallottam. A suhogás hangja mindjobban közeledett, mintha a ruha viselője leszállt volna a lépcsőn. Ugy látszott, hogy a nő elhaladt a fogadószoba ajtaja előtt, ahol utám; a halk köhögésből következtetve, utjában egy férfi kísérte.

A fogadószoba hátulsó részében kettős toloajtó volt elhelyezve, mely egy másik szobába vezetett. Amint véletlenül az ajtó felé vettem pillantásomat, láttam, hogy az ajtószárnyak néhány hüvelyknyire széjjel állanak, s e nyílásban világság jelent meg. A férfi hangja ismét megszólalt.

— Ugy látszik, hogy ön igen siet, — mondá. — Nines ok ilyen sietségre, és... — Van ok reá, még pedig igen fontos.

A szavak nyugodt, de határozott kijelentéssel hangzottak. A hang Miss Hollister hangja volt.

— Es mi az az ok, kedvesem? — kérdezte a férfi övőde hangon.

— Találkozásom van nyolcz órára. — Egy barátjával? — Igen.

— Ah! — A kiáltást félig önelégült esklás kísérte. — Nos, tekintettel arra, hogy az illető már félóra óta várakoztatja, már bizonyosan megadta magát sorának. Hadd várakozzon tovább.

— Azonnal menni akarok.

— Addig nem, míg alá nem írja ezt az okmányt. Ott van egy asztal, tinta és toll. Eljön le, kedvesem.

Szünet állott be. Azt hiszem, hogy papírgyűrődés hangját hallottam. Azután ismét Miss Hollister hangja szólalt meg.

— Talán holnap, de ma semmi esetre, — mondá, s hangjában féltreismerhetetlenül erős megingathatatlanság esendült meg.

— Miért holnap, ha ma este is meg lehet tenni? — Mert én ugy akarom.

Ujabb szünet következett, melyet ez alkalommal a férfi hangja tört meg.

— Tanácskozni óhaj elöb valakivel, vonatkozással... — Igen.

— Megmondtam önnek hogy ez oly ügy, melyet egyikünknek sem szabad közölni harmadik személyvel.

— Szükség van tanukra is aláírásomhoz.

— Igaz, de főlöleges, hogy a tanuk tudomással bírjanak az okmány tartalmáról. Az irat nem egyéb, mint egy felhatalmazás, mely feljogosít engem arra, hogy értékpapirjai ügyében, — melyekről, mint az ön gyámja, annak idején pontosan elszámoltam — az ön érdekeinek megfelelőleg intézkedhessem. Ezek jó helyen voltak nálam azelőtt. Miért kétkedik hát bennem most?

Ujabb szünet.

— Az értékpapírok most ninesenek birtokomban, — felelte Miss Hollister.

— Ninesenek birtokában! — kiáltott fel a férfi durván.

A férfi habozott, s aztán kérdezte: — Mi az ügyvéd neve? — James Crandall. — Czime? — Most Európában utazik. — Miért tette ezt a lépést megkérdezésem nélkül? — Mert ön nem gyámom többé. Ezen-tul saját belátásom szerint cselekedhetem. — Tehát nem bizik bennem többé? — Van okom reá. Midőn atyám meghalt, vagyonának leltárát két példányban hagyta hátra. Az egyik mellékelve volt a végrendelethez, a másik az én birtokomba került. Midőn ön a végrendeletet a bíróságnál benyújtotta, ahhoz nem az eredeti leltár volt mellékelve, amelyet ön talált.

Ereimben meghűlt a vér, s közelebb huzódtam az ajtóhoz. Nyilvánvaló volt, hogy bájos kliensem eem szűkölködött bátorság dolgában, de ítélőképessége rosszra vezetett.

Mint ügyvéd, helytelenítettem a módot, ahogy kliensem a gyámja ellen szülő bizonyíték természetét elárulta, amit csak bíróság előtt lett volna szabad feltárni.

— Ön alá fogja írni ezt az okmányt. — Ezek a férfi szavai voltak, s hangja parancsolólag hangzott.

— Nem, — most nem. — Aláírni! — Nem!

Sikoltás hangzott, melyet azonban gyorsan elfojtottak.

— Segítség! Az Isten szerelmére, engedjen engem... — Összeszorított öklökkel indultam az ajtó felé.

— Segítség! — Czikázó fény fogta el látásomat. Szédültem — és elestem.

— Igen, — igen, — megteszem... — Hiívös nyilalás járta át egész valómat, s valami fásultság fogott el, közömbösség minden iránt, ami körülöttem történt. Mindent hallottam, ami ezután történt, de ugy látszott, hogy a tehetetlenség és a féltenség szelleme szállta meg egész művoltoamat.

Mintha szívem is megszűnt volna dobogni. Egyik lábzsáram összeszúgorodva hevert testem sulya alatt. Ki akartam mozdítani, de nem bírtam. A fájdalom megszűnt. Jöjjön, aminek jönnie kell.

Akaratom teljesen megbénult. — Az ég nevére! Nem, nem. Nem azt!

A szavak ugy tüntek fel előttem, mint ha álomban hangzottak volna, s érzéketlenül hagytak.

— Emlékezzen — atyámra — az ön... — Most egy ütés hangját hallottam, de ez nem zavarta nyugalmamat. Félig csukott szememen keresztül ugy láttam, hogy a mennyezet színe elváltozik. Vajjon mi okozhatta ezt?

Az utcaajtó megnyílt és becsukódott. Puhá lépéseket hallottam a folyosóról, melyek annak hátulsó részébe haladtak. Csodálkoztam, hogy hallásom hirtelen annyira meglepedett.

— Az ég nevére! Joe, mit tettél? — Elájult, — ez az egész — felelte az előbbi férfihang rekedten.

— Elájult! Hazudsz, te állat! Leütötöd őt. Tulságos messze mentél vele, és... — Nem akarta aláírni az okmányt. Én... — Megöltöd őt! — kiáltotta az ujonnan érkezett felháborodva.

A következő perczben hangját a folyosóról hallottam.

— Ebbe nem akarok belemenni semmi esetre! Hozzájárultam annak idején tervehed, mert ugy volt, hogy az az ő érdekeinek is megfelelő volna. De... — Hová akarsz menni? — A törvény embereihez. Nem akarok...

Valami receséget hallottam, melytől a falak és az ablakok megrázkódtak.

Azután valami sulyos tárgy esett a padlóra.

Szaglőrzékeim égő lőpor szagát érezték. Elmében az érdeklődés ösztöne kezdett újra feltámadni. Megpróbáltam fejemet az ajtó felé fordítani, de nem sikerült.

Egy nőt leütöttek. Egy férfit agyonlőttek a folyosón.

De azt kérdeztem magamtól, hogy mit érdekelnek engem ilyen kis dolgok? Ilyen események nem zavarhatják nyugalmamat.

Azután elfojtott káromkodást hallottam. Egy ember hajolt fölem, — egy ember, hidegen fénylő, kék szemekkel, akinek finom arcvonásai, gondozott oldalszakállja, de gonosz arckifejezése volt.

— Ki vagy te? — kérdezte tompa hangon, s amint beszélt, egy revolver fénylő csövét irányította fejemnek.

Hirtelen az a szándék lepett meg, hogy megmondjam neki nevemet, hogy bizottságtal arról, hogy minden rendben van, — hogy nem törődöm az ő dolgaival, hogy nekem nyugalomra van szükségem,

s hogy nem szükséges engem bántani. De ajkaim mozdulatlanok maradtak, s nyelvem megtagadta a szolgálatot; nem akarta kimondani a szavakat, amelyeket kiejteni szándékoztam.

Az ember mellém térdelt, s fűrkészve nézett arezomba. — Halott! — mondá.

Ismét szólni akartam neki, hogy nines baj, hogy tölem ne féljen. De nem tudtam beszélni, s megrémített szemének vad kifejezése. Miért nem érti meg gondolataimat?

Gyorsan félre nézve, elejtette a kezében tartott revolvert, s ujjait szememre helyezte. Felemelte szempilláimat, s fűrkészve nézett beléjük.

— Halott! — ismételte. A revolvert ismét felemelve, azt mellemem szegezte.

Az ablakok ismét megrézdültek, — ismét éreztem az égett lőpor szagát, de nem éreztem fájdalmat.

Mielőtt a lőporfüst elszórt volna, az ember a revolver markolatát kinyújtott kezeimbe helyezte.

Eles esengetés hallatszott, s az ember kieszett a szobából. Azután hangját a folyosóról hallottam.

— Ki engedte be ezt az embert a házba? — kérdezte.

A szolga valami érthetetlen választ adott, s az ajtó megnyílt.

— Erre, rendőr, — mondá az ember, a ki a revolvert kezeimbe helyezte. Azután hallottam, amint mindketten beléptek a fogadószobába.

A keskeny ház.

— Mi történt? — kérdezte egy mély hang, amelyet a rendőrnök tulajdonítottam.

— Gyilkosság és öngyilkosság, — felelte a másik.

— Ön dr. Demarest? — Igen.

— Ki ez itt a padlón? — Ismeretlen előttem. Hogyan került ide, még nem tudhattam meg. Ő követte el a lövéseket. Amint látja, a revolver még mindig kezei között van.

— Meghalt? — Igen. Éppen őt vizsgáltam, midőn ön érkezett. A halál rögtöni volt.

Ismét megpróbáltam fejemet mozdítani, — próbáltam beszélni, de törekvésem esütörtököt mondott.

— Van még más sérült is? — Még kettő, — egy férfi a folyosón, s egy fiatal nő, unokanővérem az irodában. Erre — kérem.

Kimentek a folyosóra, s bár hallottam hangjukat, képtelen voltam szavaikat megkülönböztetni. Később a társalgás folytatódott a hátulsó szobában, de ezt sem voltam képes megérteni.

A csengettyű ismét megszólalt, s amint az ajtó megnyílt, egy ember hangját hallottam, aki dr. Demarest után kérdezősködött.

— Ki az a James? — kérdezte a doktor a folyosó tulsó végéről.

— Mr. Manvil, uram.

— Ah, Archie, ez borzasztó, — borzasztó, fiam! — kiáltott fel az orvos.

— Mi a baj? — A szavak lassan, vontatottan hangzottak. — Evelynt leütöttek, s George Lockwood-ot agyonlőttek, s az idegen, aki mindezeket elkövette, saját életét is kioltotta a fogadószobában.

Válasz nem hangzott, s mindketten a hátulsó szobába vonultak. Ismét hallottam hangjukat, s a toloajtókat szényitöttük.

— Fel fog Evelynt épülni? — kérdezte Manvil aggódó hangon.

— Attól félek, hogy nem, — felelte a doktor komoly hangon. Azután kis szünetet tartva, folytatta: Ez az az ördög, aki e gonoszetteket elkövette. Én az emeleten voltam, s hallva Evelynt kiáltásait, s egy lövés hangját, lesiettem. Lockwood éppen akkor esett össze. Elhaladva mellette, irodámba siettem. Evelynt a padlón feküdt, amint most van. Ez az idegen, engem meglátva, az irodából a fogadószobába futott. Követtem, de mielőtt rátehettem volna kezemet, a revolver mellének szegezte, megnyomta a ravaszt, s amint a lövés elhangzott, rögtön összeesett.

— Miért csukad be az ajtókat? — kérdezte Manvil.

— Én? — Láttam, hogy éppen most nyitottad ki azokat.

— Bizonyára izgatottságomban tettem ezt, amint Evelynt visszasiettem. Nem emlékszem, hogy besuktam volna.

Manvil letérdelt mellém. Félig nyílt szememmel tisztán láthattam magas alakját s halvány arcát. Körülbelül harminczöt éves lehetett. Homloka ranczos volt.

— Láttá ezt az embert valaha? — kérdezte a doktor aggodalmas hangon.

— Nem, James épp most értesített a büntényről. Beküldte a kártyáját Evelynt. James ideadta a névjegyet. — Igen, itt is van: „Richard Duniston”. De ki az ördög? Talán a zsebében lesz valami irat?

— Megállni! — kiáltotta a rendőr. — Nem szabad semmit sem érinteni míg az ügyész meg nem érkezik. Van telefon a házban?

— Igen, természetesen, — felelte a doktor gyorsan. — Mutasd meg neki James. Mi addig itt fogunk várakozni.

A rendőr habozott.

— Azt hiszem, fel kell kérem önöket, hogy hagyják el ezt a szobát, — mondá végre. — Akkor nem leszünk felelősek, ha valami elveszni találja, vagy elmozdulna a helyéről. Az ügyész és a detektívek mindjárt megérkeznek. Ezek azt szeretik, ha mindent a helyén találhatnak, az utolsó papírselejtig.

A négy ember kiment és becsukták az ajtókat.

Mióta elestem, most először kezdtem tudatára jönni borzasztó helyzetemnek, s megpróbáltam legyőzni a tehetetlenséget, mely egész valómat megszállta.

(Folytatása következik.)

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1878-ben. Pénzküldések és hajójegyzelvények. Fiókrodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 141 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431—1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet.

HUGO LEDERER, 55 Ave. B, New York. Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénzt legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Közjegyzői irodájában olcsó díjazás mellett elvégez hazai jogügyeket.

MANDEL és ILKOVITS, 374 Alexander Ave., New York. Pénzküldők, hajójegyzelvények, élet- és tüzbiztosítás, közjegyzői iroda.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalokon az ő-házába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alapítóké \$500,000.00, tartalék alap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

KAIL G. ARPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankhiteleteket elfogad. Pénzküldés és hajójegyzelvények.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120—122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főléleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvaniaiának legrégebbi takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM.

PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio. Államilag engedélyezett hajójegy, pénzküldés és közjegyzői iroda.

PERCEZEL LAJOS, 532—534 Pearls street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldés és hajójegyzelvények. Házak, telkek vétele és eladása.

NEMETH JANOS, new yorki bankár, passaic-i fiók pénzküldés és hajójegy-üzlete: 150—2 street, Passaic.

SZABÓ LAJOS, Chrome. Pénzküldés. Hajójegyiroda. Tanács és utbagazítás ingyen. A vidék egyedüli magyar közjegyzője.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto.
THE YOUGH NATIONAL BANK of CONNELLSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A connelsville-i és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

HUNFALVY HUGÓ HITES ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS. közjegyzői hivatal. Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY, New York City.

WARADY LAJOS Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.

PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA. Az összes hajóvonalak képviselője. **HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.** Magyar közjegyző. 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

KAIL G. ARPAD BANK ÉS HAJÓJEGYZÉLTE — Alapított 1850-ben. — Közjegyzői iroda egy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az Ó-házába hetenként kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az Ó-házába. Az összes hajóvonalak meghatalmazott képviselője.

MINDENMÉLYKÖZJEGYZŐI OKIRATOK szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan járak el.

REAM BIZOTT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járok el.

AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM A HAJÓHOZ.

UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. **FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.**

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE. ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK.

15 WILLIAM STREET — NEW YORK.

ankház.
E
ORK.
országi
hajó-
Okmá-
RK
ES
T
PLOT,
nságot
rában,
TY.
YE.
A
jegyző.
ork.
ERÜ
t.
RÜ
mei.
sságot kö-
színész, ö-
égi taná-
ilkossága-
ismert és
fréd.
k nő, aki
t. Az első
rös szene-
zt a viszo-
előtt lep-
tötött
szemelte ki
a szerepét
ndulásokat
bűnbak és
ág elítelő
g Vander-
éppeni tár-
anul élvez-
t. A titok
Vander-
alóperet in-
asszonyt is
tt. Burden
elviselni és
gszakította
át és most
donképpen
buskomorrá
menekült.
ságokban e-
len becsüle-
ly is feltű-
doni kiállí-

